

DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu

Anketa
Co chceme od literatury?

Herodes ve vaně

Žitkovské bohyně

Obsah:

Sud, kůl a ty

- Jakub Šofar: **Strky frky** (4)
Josef Šišo: **Výchovných záhlavců není nikdy dost!** (8)
Kliška do guláše (10)
Norbert Kodet: **Fotofejeton** (11)
Myslivecká poradna (16)
Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek**
– **Zaříkávání v nemocech** (18)

Rys tupý je

- Vladimír Hule: **Herodes ve vaně – rozhovor**
s Alešem Linhartem (22)
Jaromír Trpký: **Režisér sám sobě umělcem** (26)
Jakub Šofar: **Přečteno** (28)
Aktualita (32)
Anketa Co chceme od literatury? (34)

Túje kárá

- Kateřina Tučková: **Žitkovské bohyně** (38)
Michal Šanda: **Na kolech Jistebnickem** (44)
Petr Štengl: **Spamy** (47)

Teto, hyje!

- Liszt a Wagner v Piešťanech** (52)
Pavel Herot: **Slunce** (54)
Poslední strana (60)

Citát měsíce

Musí mi papežsky stát.

Z dopisu papeže Štěpána II. z roku 755.

Franský král Pipin III. tuto větu četl poněkud
nepozorně, následkem čehož věnoval

Svatému stolci území, na kterém vznikl

papežský stát. Vybral

Vratislav Telátko

emeritní profesor filozofie

Na titulní stránce: upravená část fotofejetonu (k článku na str. 11)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 4, ročník 13. E-mail: dobraadresa@firstnet.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Michal Šanda. Zástupce šéfredaktora: Marie Böhmová. Redakce: Václav Dvořák, Martin Groman, Štěpán Kučera, Jakub Šofar, Petr Štengl, Štefan Švec, Martin Vokurka, Pavel Voňka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky a Nadace Český literární fond. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafín a FirstNet a. s.

**SYSTÉM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám naepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Milí piškuntálové,

byl jsem v cukrárně u Chouderů pro grém
na boty a neměli ho a potom jsem spolknul
žvejkačku. Na rentgen s tím nepůjdu, to se
rozumí samo sebou a na Staroměstským

náměstí se válejí turisté po dláždění, což je
barometricky neklamný znamení, že je ja-
ro v plném proudu. Sardinky nenechávat
na slunci! Zrovna tak otisky prstů na face-
booku. Co se ale dneska dělá s dezertérma
ze špuntovkový armády, bůh suď. Já vám

povím jedno – jestli jste z těchhle latin-
skejch pindů moudrý, potom jste na nejlep-
ší cestě porozumět dubnový Dobrý adrese.
Nazdar!

Michal Šanda

Literární zádrhel

Kamil Bouška

Zahrada

Nikdo by nevěřil, že tady může něco klíčit
a slunce odemykat květ.

Zimní stín zápasí se sytou zelení

a hroudy mrtvé hlíny jedna přes druhou
dává život i s kořeny.

Uprostřed strom, takový světlý typ, servaný plozením,
vrůstá do země a tmavnou i pupeny.

Na konci kompost přetéká rozbořený plot. Bujení zkázy
vábí nový začátek.

Nikdo by nevěřil v dětský věk tak ponurého místa,
ve štěstí polykat vzduch,
který mě sem vrací zpět. Když vítr seče zahradu,
i plevel chutná sladce.

Komentář k básni

NIKDO BY NEVĚŘIL, ŽE TADY NĚCO
~~KLÍČIT~~ KLÍČIT
MŮŽE RŮST A ODEMYKAT KVĚT
SLUNCE PRAŽE
SYTOU ZELENÍ
ZIMNÍ STÍN ZA PÁSI SE ZELENOU TRÁVOU
ZIMA JE TU DĚŠNÁ, ALE TRÁVA ZELENÁ
MRTVÉ HLÍNY JEDNA
A VÍDIT HROUDY OD KŘEKA PŘES DRUHOU
DÁVÁ ŽIVOT I S KOŘENY
JEDNÁ KOLCHA STROMU
TAKOVÝ SVĚTLÝ TYP, SERVANÝ PLOZENÍM
U PROSTŘED STROM, BRÁZKA, UŽ NIC MOC
VRŮSTÁ DO ZEMĚ TMAVNOU
ROSTE A MÁ PUPENY.
PŘETĚKÁ ROZBOŘENÝ
NA KONCI JE BORDEL A KOMPOST. HAVOS, PLOT
BUJENÍ ZKÁZY VÁBÍ NOVÝ ZAČÁTEK.
NIKDO BY NEVĚŘIL V DĚTSKÝ VĚK
BYL JSEM TU V DĚTSKÝ STASTNÝ, I KDYŽ
TAK
JE TO TU PONURÉHO MÍSTÁ.
KTERÝ MĚ SEM VRACÍ ZPĚT. KDYŽ VÍTR SEČE
JSEM TU DNEŠ ZPÁTKY, MUSÍM POČEKAT
ZAHRADU, HLAVNĚ PLEVEL
I PLEVEL CHUTNÁ
SLADCE.
~~JSEM PÍŠKUNTÁLOVÝ~~

Karl Thurgau von Jabkowicz

S
ud
kúl
a
ty

Strky-frky

Anička posedlá...

O posedlé Aniče už psal Fráňa Šrámek. Aničku Škrlovou pustili nedávno z vězení. Každý potrestaný čin má i rozměr občansko-edukativní. Slouží nejen jako odstrašující případ, ale i jako způsob poučení. Abychom se z tohoto poučili, museli bychom ho pochopit. Ale nikdo (nebo někdo?) nám nedal šanci. „Pachatelé“ byli nakonec (snad po právu) odsouzeni, ale co se vlastně stalo, to bylo zamlčeno. Jakou roli v tom třeba opravdu hrál (nebo nehrál) Jakub Patočka, by mě zajímalo. Jako nepřítel spikleneckých teorií jsem o to více zmaten, protože takové vysvětlení se přímo nabízí. Možná si budu muset počkat na to, až to někdo zfilmuje. Kdo bude hrát Aničku, to mě nenapadá, ale na roli starýho Škrly by mohl být nával.

bakalářů a magistrů, jednak se většina pupků a pupíkyň ze samospráv všech stupňů a zaměstnanců různých státních orgánů ověsila (díky prapodivným soukromým rozdělovnám chytrosti) rozličnými tituly, aniž by uměla pracovat s vyjmenovanými slovy a Hegel je pro ně německý výrobce nerezového nádobí. Ale proč ne. Anebo taky proč jo.

Akorát by se neměli ti, co budou pracovat na naše důchody, nechat obluzovat těmi, co za sebou nechávají rudou slizovou stopu. Ale nejde o zraněná zvířata.

Krása nesmírná...

V Brně otevřeli po dvouletých opravách vilu Tugendhat. Funkcionalistickou stavbou od Ludwiga Miese se pyšníme a je jedním z našich mála es ve světovém architektonickém kánonu. No – ale chtěl by tam někdo bydlet? V showroomu? Schválně se přihlaste.

Na módních přehlídkách se často ukazují věci, které jsou prakticky nenositelné. Imaginace návrhářů je odměněna potleskem – a padla. „Kancelářské“ domy se na rozdíl od módních přehlídek občas postaví, dostanou cenu, ale zatím jsem je na fotkách nikdy neviděl zařízené, tedy obývané. Pokud v tom někdo bydlí, zajímaly by mě výsledky psychologických vyšetření obyvatelů.

Mimochodem jinou odnoží funkcionalismu jsou naše paneláková sídliště. A úpl-

Klidně neklidně...

Všichni neklidní aktivisté si pořád stěžovali, že tenhle lid je pasivní, a zatímco celý svět se začíná vrtět, tak u nás nic. Tak se začali vrtět vysokoškoláci. Vrtět = po našem znamená tančit.

K vysokým školám mám jen trochu. Onen pokus o zvýšení čísla vysokoškolsky „vzdělaných“ lidí má již zjevné výsledky. Jednak tu máme masu nezaměstnatelných

Stále platí třetí
stupeň ohrožení...

Tak Sabbati do Prahy nedoputují, Tony Iommi má zdravotní potíže. Ale to neznamená, že už se netopýří a kaloni nemusejí bát. Ohrožení pořád trvá. Místo kompletní legendy přijede aspoň Ozzy. A to stačí. Tak bacha. Dokud nebude nebezpečí oficiálně odvoláno, nevysrkuje, vy letouni, hlavu. Zůstaňte viset hlavou dolů a ani nedutejte.

nou jinou pak budovy v některých koncentracích. Tam je funkce funkcionalismu splněna na sto procent.

Ještě jednou Homér...

Nakladatelství Vetus Via s rychlostí nevídanou vydala poslední Homérovu básně, soubor je nazván Závěť. Luboš Vlach, Homérův „kancléř“, kronikář a sekretář, edičně připravil jeho texty z roku 2011. Přiznejme, že nepatří k tomu nejlepšímu, co Homér napsal, ale v tomhle případě o to nejde. Tohle

je funerální artefakt, měli bychom ho brát celkově jako vzpomínku na člověka, se kterým bylo někdy dost dobře těžké vydržet a naflákali byste mu držku, ale pro brněnskou a moravskou „jinou“ kulturu byl podstatnou postavou. Jako zářící démant se přibližoval ke své smrti a trochu cynicky je nutno dodat, že „přežil“ sám sebe, protože při jeho způsobu života měl být mrtvý už před dvaceti lety.

Někdy na začátku osmdesátých let jsem o prázdninách pracoval v bufetu u Pilské nádrže pod santiniovskou Zelenou horou. V hotelu Tálský mlýn, ke kterému bufet patřil, zůstalo pár beden piv, které bylo nutné vypít. Nějak se to provalilo a z Brna přijela banda opilců. Žďaráků už tam bylo nepočí-

taně, tak měli smůlu. Nicméně Homér asertivně (měl na sobě jen sandály, kraťasy a bílou košili s krátkými rukávy) nasadil všechny páky a nakonec byl k pijatyce připuštěn. Ten večer taky zrovna přijela z Budapešti Doktorka Mařenka čili svině vysočanská čili Škvoreckého fatální žena z Kobylis. Setkání Homér – Doktorka Mařenka patřilo k neskutečným majstrštykům normalizačního realismu. Po krátké debatě dostal Homér po hubě a pilo se dál, až se všechno vypilo. Ráno se Homér nasomroval do auta, které pokračovalo kamsi do Pardubic.

No nic. Ahoj Homéře...

Okénko mateřského jazyka...

Jestliže platí, že jazyk se proměňuje podobně jako řečiště řeky, a že tedy slova jsou vlastně opracovávána používáním, a pokud se ukáže, že vítězí změněný tvar, pak je třeba ho kodifikovat, měl bych jednoho adepta. Jak brouzdám po všech těch bazarových portálech, v poptávkách jednoznačně vítězí slovo „schánět“ nad „shánět“.

Asi se to líp vypouští z huby. Nejdřív si řeknu, abych slyšel, a až pak píšu. Já to mám opačně, ale v tomhle boji nemusím vyhrát.

Vlasta...

Má smysl se občas podívat proti proudu času, jak věci vypadaly. Našel jsem někde výtisk týdeníku Vlasta (nositelka Řádu práce, vyznamenání za zásluhy o výstavbu, Československé ceny míru a čestné medaile ČSSŽ) 42/1986. Stačí se podívat na ty vyblité barvy na obálce a na kvalitu

tisku, a hned se ocitám v té době. Vyluštil jsem si křížovku a s chutí si přečetl: *Pracující Technolenu ve Svitavách se plně věnují výrobním úkolům svého závodu, přitom pamatují i na zvelebení svého města. Např. ob-*

novili omítky dvou historických domů na svitavském náměstí, pomáhali při výstavbě Domu odborů a obnovovali chodníky. Udržují dětské hřiště, před závodem upravili prostranství s přístřeškem a poutači. I v no-

vém volebním období pomohou brigádnicky při akcích Z.

Možná by se pár takových stránek do *Ženy a život*, *Tiny* nebo *Chvilky pro tebe* hodilo.

K Havlovi...

Taky jsem měl k Havlovi blízko. Asi tak tři-krát jsem se k němu dostal na vzdálenost dvaceti metrů. Neměl bych o tom něco napsat?

Ideální kniha...

... je taková, která má v sobě všechno, o čem je řeč. Tahle to má: kdesi v Brazílii je místo, odkud se do USA dostaly tajemné krystaly. Vědci zjistili, že ten, kdo vyrobil krystaly, musel zvládnout studenou fúzi. Speciální výzkumný ústav, což je krytí pro špičkové pracoviště některé vládní organizace americké administrativy, vyšle utajenou, badatelskou jednotku to vypátrat (jsou v ní samozřejmě zrádci). Do toho probíhá personální boj ve vedení ústavu. Do hledání se zapojí i majitel firmy, která dodává silovým organizacím USA složité počítačové programy, s tím, že chce objevem zlepšit svět a zahájit novou etapu výroby energie, ale my víme, že kecá. Do toho krásná, chytrá, ale odtažitá vědkyně-agentka a bývalý agent CIA, který nesplnil z morálních důvodů rozkaz a jede si po vlastní linii. Do toho potomci Mayů v Brazílii, kniha *Popol Vuh* a tlupa zabijáků, kdysi pracujících pro Stasi. A nalezená svatyně v džungli, pod kterou jsou obrovské prostory a jezera plná kyseliny sírové. A zvířata, která mají buněčnou strukturu nejasného původu a likviduje je voda a světlo. Nejsou teplokrevná a těla zabitých lidí a zvířat jim slouží jako nositelé larev, ze kterých vznikají další jedinci (něco jako Vetřelec). Boj probíhá jak ve velení v USA, tak v Brazílii. Závěrečný armagedon pak na plošině u svatyně. V tajné místnosti svatyně je nalezen jakýsi praprapředeček člověka, který se vrátil z budoucnosti. Kmen potomků Mayů nakonec začne kooperovat a s pomocí zby-

lých bělochů zlikvidují divné tvory. Do USA je dovezen krystal, který se liší vším ode všeho dosud známého, a pulzuje. Do konce mayského kalendáře, tedy do 21. prosince, už zbývá málo času.

Znovu se zadíval na sotva znatelně pulzující kámen. Při sebevětší snaze od něj nedokázal odtrhnout oči ani potlačit obavy, které v něm vyvolal, a už vůbec ne setřást pocit, že to, co v něm objevili, ovlivní osud mnoha lidí.

Teď ještě zrušit stavební spoření, důchodové spoření, prodat, co by mohlo mít nějakou cenu, a začít chlastat. Zemřít úplně na plech, to je krásný konec světa.

Knihu napsal Graham Brown, jmenuje se *Černý déšť* (Knižní klub, 2012) a je úplně ideální.

Azbestové minimum...

Co se teď nadělá s tím azbestem, to by jeden nevěřil. Celá naše generace na azbestu vyrostla, naše kosti jsou málem postaveny z azbestu, všechny plicní sklípky jsou azbestem potažené, a jsme tady stále. Jako počíta jedné postavě od Šimka a Grossmanna, jež byla nazvána Joe Azbest. Dneska se někde v povětří objeví azbestová nitka, a hnedle je z toho revoluce. Protože lidi jsou zhejčkaný. Chtějí žít zdravě. Zapomněli, že zdraví je jen převlečená nemoc.

Není Strejček jako Strejček...

Alfred Strejček mě nikdy nebral, možná proto, že nepoužívá variantu svého jména Alfréd. Nástupce Miroslava Doležela. Orátor. A podruhé se oženil za atletku.

Nicméně přehodnocuji svoji libost. Proti Ivu Strejčkovi, europoslanci, je to klasa. Alfrede, promiň.

Benefice...

V minulé *Dobré adrese* byl otištěn inzerát na benefiční koncert sdružení Ramus, které se snaží vozit vozíčkáře a jinak handicapované na tábory a různé několikadenní akce, aby „zažili“ to, o čem si většina standardní populace myslí, že by tito „vyloučení“ zažívat neměli, že se to nehodí, že to nejde. Jiní by možná použili slovo „postižení“, ale otázka je, kdo je vlastně postižený. Zda členové obou komor Parlamentu ČR nejsou postižení mnohem víc než ten, komu „nejdou“ nohy nebo „neposlouchají“ ruce.

Vloni se jednotlivé skupinky z Ramusu dostávali stopem z Prahy do Novohradských hor na tábor a jedné z nich náhodou zastavil Xavier Baumaxa, který jel na koncert. A slovo dalo slovo a Baumaxa slíbil, že by vystoupil na benefičním koncertě, jehož cílem by bylo vydělat peníze na dodávku, aby sdružení nebylo závislé na ochotě druhých. K Baumaxovi se připojil Bonus a duo Kopec Šišek a celou akci podpořila nadace Divoké husy tím, že získanou částku zdvojnásobí.

Všichni přijeli a zahráli, Baumaxa byl ve výborné kondici (naprál do lidí i Dylano Klopání na nebeskou bránu). Všichni, včetně všech vozíčkářů a realizačního týmu, zaplatili vstupné, takže žádný VIP nešel zadara. Bio Oko bylo plné příjemných lidí.

Nějak to všechno podivně fungovalo. I Baumaxův věrný pes. V téhle době. V téhle strašně době, kdy jsou vajíčka někde skoro i za osm a somnambulní pištky začínají troubit a svolávat zástupy krysek...

Jakub Šofar

Výchovných záhlavců není nikdy dost!

© chronické potřebě být nějakým

Bylo to nedlouho po převratu, kdy v tehdy masově sledované televizní diskusi jeden z ekonomických ministrů sice suše, leč se špetkou bombastičnosti prozradil, že dnes si může postavit na „zelené louce“ automobilku každý. V naivním a nekritickém polistopadovém nadšení jsem už začal v duchu sprádat plány, jaké že to auto začnu za potokem u lesa vyrábět. Povědomí o hodnotě zelené louky bylo tehdy ještě v plenkách. Dnes by onoho ministra při odchodu ze studia členové Hnutí Duha a Děti země zahrnuli věru hustou sprškou exkrementů od spoluvěrců z biofarmem...

O nějaký čas později mi jiný ministr téže vlády sdělil, že dnes už není problém něco vyrobit, ale spíše prodat. Další brouk do mé, tehdy ještě „horké“ hlavy... Že se něco prodá snáze, je-li to opatřeno lákavým přívlastkem, a to bez ohledu na skutečnou kvalitu, jsem pochopil krátce poté.

Ač si v nich nelibuji ani za mák, jednou jsem uvízl ve frontě na uzeniny. Pátraje zrakem po nějakém neškodném výrobku, spočinul mi zrak na podnosu, kde se skvěla „eurošunka“. V podobné situaci jsem bezradný asi jako hrdina kresleného vtipu, který jsem si vystříhl, tuším, z International Herald Tribune v roce 1990: na prvním obrázku je dobře živý chlapík, který s pusou dokořán a s rukama nad hlavou jásá nad svobodou, která mu spadla do klína, a řve: „I'm free! I'm free!“ Na dru-

hém už sedí zkroušeně s hlavou v dlaních a zírá upřeně do prázdna. Na třetím obrázku už ovšem opět křičí, tentokrát ale: „Help!“ Položil jsem si nevyhnutelnou otázku, jak vykládat to neúplné slůvko „euro“. Vždycky se přede mnou rozestře celý vějíř možných interpretací, asi tak, jako když se rozprskne ohňostroj: mám si to vyložit tak, že zvýšenou konzumací „eurošunky“ finančně podpořím krachující Řecko, v duchu sloganu „Buduj vlast, posílíš mír“, nebo snad naopak, vystříhám-li se tohoto druhu pochutiny, přispěji tak skromně k postupné erozi bruselského byrokratického molochu, a nahraji tím euroskeptikům...?

Ale abych furt nežehral, zdá se, že prodávачky v onom oddělení jsou značně sečtělé, nebo se přinejmenším zhlédly v prvorepublikových fejetonech Karla Čapka. V jednom z nich on totiž navrhuje zrušit přídavné jméno „nejlepší“, které je nadměrnou frekvencí v reklamě již devalvováno. Že si to personál vzal vskutku k srdci, svědčí to, že jsem napočítal u pěti výrobků přívlastek uměřenější: v regálu byly „tradiční špekáčky“, „tradiční párky“, „tradiční klobása“, „tradiční uzená šunka od kosti“. I točený salám byl – světe, div se – „tradiční“. Obávám se však velmi, že je v nich tolik tradice asi jako ve mně dobroty...

Kdo ví, zda se nedožijeme toho, že ve svém evropském skanzenu, spravovaném Asiaty, již nebudeme chodit na „bahno“, řečeno slovy pivvařů, nýbrž na „pivo českého typu“...

Vždycky se tak trochu děším toho, že když nastoupím do autobusu, bude místo jen poblíž řidiče, který bude mít na plné koule jeden z těchto řitních otvorů v éteru, z něhož vyteče víceméně vždy něco jako: „Zahrajte mému Zdeněčkovi k narozkám a že ho miluje jeho Kačenka. A vůbec, já miluju všechny lidičky, co poslouchaj tuhle stanici. Tak ahojky a pusinku!“

Expanze zdrodnělin aneb O jazykovém šmajchlování

Gak, jak se střídají epochy, střídají se na podstavcích sochy i sošky, aby – byť po relativně dlouhé době – byly vystřídány idoly a idolky „čerstvějšími“ nebo opět těmi starými, resp. tou dobou už staříčkými (blíže viz: Hojda, Z. – Pokorný J.: Pomníky a zapomníky. Paseka, Praha-Litomyšl 1996), stejný osud potkává i knihy a knížečky. Nazíráno z podstaty lidského naturelu, konec tohoto koloběhu bludných kruhů – pochopitelně – v nedohlednu...

Po převratu tomu nebylo jinak: v očekávání přívalu titulů z řad literárního disentu se vyřazovaly knihy, o nichž jsem se naivně domníval, že o ně jako starý knihomol nebudu mít valný zájem. Vždyť se mělo jednat o nadprodukcí husákovské éry, již povinně praskala ve švech každá režimní knihovna, a leckdy i knihovnička, tedy o tendenční tituly normalizačního stíhu. Navíc měly „propadnout“ přísným sítem k tomu určené aprobované (!) češtinářky. Zázraky se, zaplať bůh, sporadicky dějí a tak tomu bylo i tentokrát. Když jsem se probíral hromádkou novopečených ideologických „defektů“, srdce mi poskočilo tak, že jsem se na okamžik obával malé srdeční příhody, avšak současně mě i zamrazilo: v rukou mi spočinula fotografická publikace o meziválečné Provence, takřka bibliofilské vydání Halasových veršů a v duchu

jsem radostí vyjekl nad Pavlem Eisnerem a jeho „Chrámem i tvrzí“, opatřeným dedikací (!) tmavomodrým inkoustem z roku 1947, no počteníčko, jak má být... Namátkou jsem ten tlustopis otevřel a s gustem jsem se téměř okamžitě pustil do kapitoly XII. Pánbíčků a pohodlíčko, o zdrodnělinách (= deminutivech, Eisner však používá tvar „diminutiva“). Čteme tu: „...s diminutivy (se) musí náramně opatrně, je to výrazivo velmi choulostivé, barvivo velmi vydatné, dvě kapky na velký džbán, co je víc, škodí...“ (Eisner, P.: Kniha o češtině. Chrám i tvrz. Podroužek, Praha 1946, s. 79).

Že se této rady nad zlato již dávno nedbá, a to především v projevu ústním, netřeba ani zmiňovat. Pod kotlem neúnavně přitápějí všechny ty soukromé rozhlasové stanice Bla Bla, resp. nekonečný slovní průjem z úst jejich moderátorů. Vždycky se tak trochu děším toho, že když nastoupím do autobusu, bude místo jen poblíž řidiče, který bude mít na plné koule jeden z těchto řitních otvorů v éteru, z něhož vyteče víceméně vždy něco jako: „Zahrajte mému Zdeněčkovi k narozkám a že ho miluje jeho Kačenka. A vůbec, já miluju všechny lidičky, co poslouchaj tuhle stanici. Tak ahojky a pusinku!“ Nosím pro ten případ v postranní kapse batůžku igelitový pytlík, do kterého pak nenápadně vyprazdňuji nestrávený obsah žaludku. Sorry, ten už pak netřídím...

Kdybych byl Ludvíkem Vaculíkem, zakončil bych úterní fejeton v Lidových novinách tak, jak to umí jen on, a to nekompromisním „zrušte soukromá rádia!“.

V používání zdrodnělin, jak já to cítím, jde o verbálně-emoční apelaci na sdílení selankovitě požitkářského paradigmatu vnímání pečlivě vybraných, zpravidla kulinářských entit. Účastníci komunikace chtějí kladnými konotacemi, jež většina zdrodnělin evokuje, etablovat atmosféru pohody, tušené nadcházející slasti, bezproblémovosti existence či libosti bez hranic, kterou svým mnohdy zvukomalebným složením zdrodněliny implikují.

Jako otec jsem před lety brával synka na všechna ta hřiště a hřišťátka, aby se kluk nadýchal čerstvoučkého vzduchu, v lepším případě i vzdoušku, a byl jsem tak nucen vyslechnout nejeden rozhovor maminek. „Ten kluk se nám ale krásně pokakínal,“ zaslechl jsem jednou. Nenápadně jsem se ohlédl přes rameno: kluk byl posranej až za ouškama.

Dnes už se nechodí na pivo či kávu, nýbrž na pivečko či pivíčko a kávičku či káfíčko. Předchází-li kousíček libovoučkého, ale i pěknounce prorostloučkého masíčka, je pak gáblíček pověstnou třešničkou na dortíčku. Ach, to bylo pošušňáníčko, povzdechnou si konzumenti slastně, když obsah zmizí v bříšku. Co na tom, že to nezříd-

ka stojí za zlámanou grešličku, a že co je pak k vidění na záchodech v podobě definitivního výsledku trávení, bych v žádném případě nezdobňoval...

Pokaždé, když slyším věčně emocionálně naladěného, tudíž mediálně „vděčného“, fotbalového trenéra Františka Straku, jak nutkavě zdůrazňuje, že hráči musejí hrát „srdíčkem“, mít na něj kontakt, poradím mu, aby byl ve svém nabádání komplexnější a vybízel své borce, aby mobilizovali nejen srdeční svalček sám, ale i aortky, chlopničky a komůrky, o kotníčcích a kolínkách, ramínkách, stehýnkách a lýtečkách nemluvě. Rovněž pomni, milý Františku, vyhrává, kdo hraje i hlavičkou, a to do slova i přeneseně, ve fotbale dvojnásob.

Ač jsme se pádem bipolárního světa paradoxně ocitli zřejmě na samém prahu zániku euroamerické technické civilizace, masově plebejšťme z nehorázného nadbytku a hodnotově spějeme mílovými kroky – jak napsal před pěknou řádkou let Josef Váchal – „do ďáblovy řiti“, zdobnělinám je to, zdá se, šumafuk. Žijí si svým životem, ba prožívají nebývalý rozkvět, a okázale ignorují, že konzumní společnost sama sebe plíživě infikuje citovou vyprázdněností...

Je ironií, že – ač se do češtiny řinou anglicismy jak z otevřené rány – naše mateřština nic nedbá na to, že v angličtině, která je dnes již celosvětovým newspeakem, jsou zdobněliny jevem marginálním.

A tak tedy pozve-li muž muže na dvě deci bílého slovy „Neskočíme na vínečko?“, začínám mít v tu chvíli intenzivnou nepříjemnou pocit, že by se ti dva chlapíci měli spíše odebrat na sladoučký moučníček do nejbližší cukrárničky a den pak zakončit v zástěrce u plotničky se svou ženou za zádičky.

Taky vám to mazlení se s každým prdem už leze krkem? Nebo snad krčkem? Či dokonce na nervičky? Že ne?! A penzík máte? Taky ne?! Teď to ovšem hoďte za hlavičku a alou pospinkat si do teploty své postýlky.

Být želvuškou (pozor, nejedná se o zdobnělinu!), uvedu se do stavu anabiózy a počkám – byť hezkou řádku let – až budou mít zdobněliny „po sezoně“. Jen se bojím, že si v nich libuje i činština...

Josef Šišo

Autor je středoškolský učitel angličtiny v Žatci.

Kliška do guláše

V nově vzniklé rubrice se
hodláme zaměřit na klišé
v našem současném
jazykovém guláši. Jako
prvního jsme oslovili lingvistu
Bc. Jakuba Horníka, aby
takříkajíc přestříhl pomyslnou
startovní pásku.

Mnohokrát za den se na úřadech,
v restauracích nebo v obchodech
setkáme se situací, kdy zákazník
začne otázkou: **Můžu poprosit?**

Naposledy se tato situace odehrála dnes ráno v řeznictví u nás na růžku. Správně by podle logiky věci měla paní řeznice odpovědět: „Můžete poprosit.“ Bohužel ale dneska už řeznice nejsou, co bývaly, a sekáčkem nešermují příliš břitce. Měla zákazníka nechat prosit a prosit a prosit, a teprve až by prosby byly sdostatek úpěnlivé, vysvobodit ho spásným: „A prosíte o co?“

Přece o půl kila klišky do guláše!

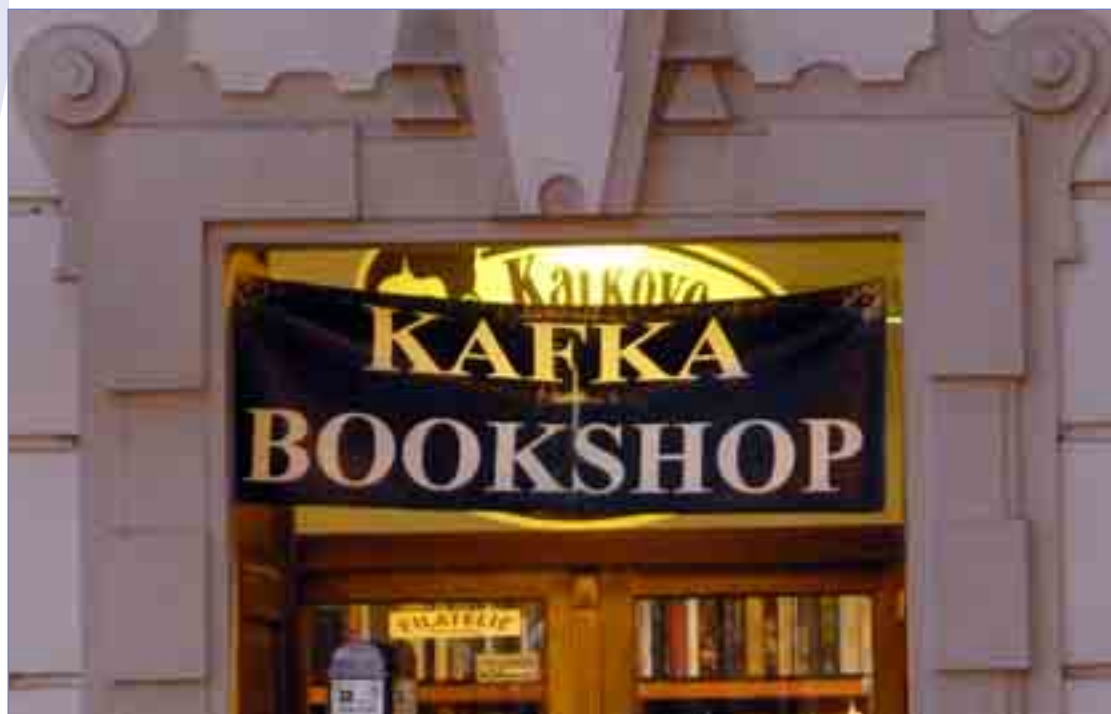
Bez komentáře

No comment

Foto Norbert Kodet

S ud kū a ty

S ud kū l a ty

libor šula the Salon

PIVOVAR
ČERNÝ

 Zubní ordinace Magic smile DENT s.r.o.

- Bezbolestné ošetření
- Komplexní péče pro děti a dospělé
- Zubní pohotovost po telefonické domluvě
- Parkování v objektu

222 356 278 / 777 830 800
www.magicsmile.cz

najdete nás ve dvoře

STĚHOVÁNÍ

moving services - customs clearance

- byty, firmy, kanceláře
- demontáž a montáž nábytku
- obalový materiál zdarma
- soboty, neděle, svátky bez příplatků

www.starbeads.cz

korálky
swarovski
komponenty
bižuterie
dárky

S
ud
kū
l
a
ty

Myslivecká

Trofejní kňour

Petr Motýl: Poradí mi někdo, ve kterém revíru je u nás šance na trofejního kňoura nad 130 CIC?

Radek Fridrich: Nejsem prasečkář, ale před vámi hluboce smekám. A to nejen před vámi jako prasečkářem, ale i jako před relativně nezkušeným, ale dost slušným myslivcem, dodržujícím mysliveckou etiku, a to především. Ne však mluvte! Lovu dík! Chtěl bych vám napsat, a ne jen vám. Pokud by takových Motýlů bylo více, na tohle byste se asi neptal. Takový kňour, po jakém toužíte, tu asi není. Nestačí bohužel dorůst, neb ho stihne střela nezodpovědného bouchala. O co lepší jsou mi slova hňupa, co řekne: Co bych s velkým prasetem dělal? Smrdí a je tvrdý. Zaplať bůh, že se to opravdu nedá požívat. Přesto větší prase nemá klid,

poradna

stejně jako pošetříte dobrého daňka, ovšem sousedi ho máznou. Na výstavu nejde. O co víc závidím Slovákům s jejich zásadami. Tam jsou kňouři! Osobně jsem viděl uloveného dost dobrého. Váha 340 kg - Stará Ľubovňa. Přeál bych vám, kolego Motýle, dobrého kňoura ulovit. Myslím, že si ho zasloužíte. Seděl byste na svém kříži a po ulovení na mne a kamarády vzpomínal. Já bych zatím u vás doma jedl věnečky, a až byste mi zavolał, dojel bych vám toho kňoura pomoct naložit. Popřeál bych vám lovu zdar, vy byste odpovėděl: Lovu dík! a v tu ránu by vězela moje bota za bezmála osm tisíc ve vaší řiti.

P. S.: První tři věty myslím fakt vážně. Klobouk přeđ vámi dolů!

S
ud
kúl
a
tyZ antikvariátních
banánovek

Šestnáctistránkové
pojednání Zařikávání
v nemocech vyšlo ja-
ko příloha Výroční
zprávy Cís. král. vyššího
gymnasia českého na
Novém Městě v Praze za
školní rok 1902–1903. Je-

ho autor Josef Košťál na této škole

v Truhlářské ulici působil coby středoškolský profesor. Ve své době patřil mezi známé etnografy, dnes upadl v naprosté zapomnění, a proto tu uvedme alespoň základní data. Narodil se 2. 11. 1851 v Nedělištích u Hradce Králové, zemřel 16. 10. 1920 v Praze. Vydal mj. Ptactvo v názorech, pověrách a zvycích lidu českého (1896), Živočišstvo v podání prostonárodním (1900), Lidová mluva na Bydžovsku (1902), Pohádky, báchorky a pověsti (1905–1909), Čarodějnice a čaroděj v tradici lidové (1920).

Výroční zpráva
cis. král.
vyššího gymnasia českého

na Novém městě v Praze
v Truhlářské ulici

za školní rok 1902 1903.

== OBSAH: ==

1. Zařikávání při nemocech. Sebral a napsal J. Košťál.
2. Zprávy školní. Sestavil s pomocí sboru ředitel.

V PRAZE.
TISKEM I. L. KOBRA. — NÁKLADEM VLASTNÍM.
1903.

Zaříkávání v nemocech

Zažehnávačka počíná obyčejně jmenováním tří Božských osob a dělá tři kříže sobě i nemocnému. Potírá-li chorého vodou, začne vždy na pravé straně, pak teprve na levé. Počítá-li zaříkávání, děje se to odčítáním od devíti k ničemu. Neduhy a bolesti posílá na skály, vrchy, do vody, do lesův a na místa pustá; při tom se dovolává Panny Marie, Pána Ježíše a svatých. Když jest zaříkání skončeno, dělá zase kříž sobě i nemocnému, jmenuje tři Božské osoby a končí slovem „amen“.

Doba, kdy možno nejúčinněji zažehnávati neb zaříkávati, řídí se dle přibývání neb ubývání měsíce. Zaříkávati se má, když „jde měsíc dolů“, když jsou tři dni do úplňku nebo po úplňku, pak ubývá nemoci jako měsíce; kdyby se zaříkávalo v jiný čas, zvětšila by se bolest, jako přibývá měsíce.

Zažehnávati nemoci jest umění tajné, které se nesmí prozraditi, proto jest těžko dovědět se o něm. Ale před smrtí jest povinen zažehnávač poučiti řádného člověka o svém umění. Starší osobě nesmí se „zaříkávání“ prozraditi, sice by tím pozbyl zaříkávač daru někomu pomoci.

Při zaříkávání obrátí se zažehnávač obličejem k východu, odkud zdar a požehnání čeká.

Když bylo zaříkání skončeno, nesmí „pomahač“ promluvit – odchází bez pozdravu. Také nemá v stavení ničeho pojísti, jinak by nebylo jeho zažehnávání nic platno. Kdyby mu chtěli domácí odměnu dáti, nemá ji pro ten den přijímati; po druhé však, když tam přijde bez úmyslu, smí si dárek odnésti. Kdyby si dal „pomahač“ jen jednou zaplatiti, hned by prý uměl jenom tolik jako obyčejný, ve školách vycvičený lékař.

Místy věří, že si musí budoucí zaříkávač „připraviti“ ruce k zažehnávání, což se děje

takto: před sv. Vítem rozemni tři jahody v ruce v tom směru, jak slunce jde, neb utrhni tři první květy hrachové, sbal je podobným způsobem v ruličku a spolkní ji. Vedle toho má nastávající zaříkávač vykonati zvláštní čin, nežli nabude moci zaříkavací. obyčejně zamáčkne prostředním prstem pravé ruky krtka – do sv. Jiří. Někde radí, aby tímto způsobem zahubil krtka, lasičku a hada.

Zažehnávač bývá opatřen hromovým kamenem nebo kostí umrlčí nebo svěceným chlebem. Hromovým kamenem, který bývá obyčejně v rodině dědičný, poněvadž jest jej těžko nalézt, zažehnávají se všechny neduhy zvláště pak „návní kost“. Vedle toho stačí prý také kámen oblázkový. Oblázek, který má mít moc divotvornou, musí zůstat alespoň rok na stromě (zvlášť na hrušce), nesmí tam býti hozen naschvál a také se nesmí vědět, kdo ho tam hodil. Na Velký pátek se sejme se stromu, ale ne holou rukou, nýbrž bílým šatem zaobalenou; potom se ovine červenou látkou, nejčastěji sukнем.

Na Adama a Evu jdou staré ženy, které rány zažehnávají a nemoci zaříkávají, v půlnoci na hřbitov, aby si přinesly „umrlčí kost“. Cestou se mají stále modliti a nikam se neohlížeti, jinak by byla chůze marná. Umrlčí kost nutno obměňovati každým rokem. Někde věří, že také kůstka ze psa vzatá na mršník pomáhá při zažehnávání nemoci.

Kdo které nemoci zažehnával, ty k poslednímu shledá na sobě; umírá obyčejně tou nemocí, kterou zažehnával.

Oustřele n. střile: Zažehnávačka udělá sobě i nemocnému na čele kříž, vloží do mis-

ky nůžky a nůž nebo vochli; nemocný vloží hlavu na stůl. Zažehnávačka drží v levé ruce mísu nad hlavou nemocného, pravou rukou naleje třikrát vody křížem do mísy a vhodí třikrát špetku ovsu se slovy:

Vysejpám vás, oustřele,
z tý hlavy, z toho mozku, z těch zubů
a z celého těla. Jděte pryč!
Jděte se pást na zelenou louku
jako se pásli židé, když Pána Ježíše křižovali.

K tomu mně dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn a Duch sv.; po třetí dodá: Amen, amen, amen.

Nemocný si vypláchne ústa, pak vynese mísu ven a vyleje vodu i s ovsem přes rameno.

Jiné zaříkávání:

Ve jménu Otce!
Šlo sedumdesát a dva střílů,
potkal se s nima Pán Bůh.
„Kam to jdete, střílové?“
„Kubovům kosti lámat.“
„Jděte na dříví a skály a lámejte je
a toho Kubu nechte s pokojem!“

K tomu mně dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch svatý, amen.

Živé vlasy v oku zažehnávají se tímto způsobem: zažehnávačka vezme 9 klasův a položí je křížem na misku s vodou, nad kterou nemocný se nachýlí. Potom říká zažehnávačka:

A vy, živý vlasy,
jděte na ty klasy,

Zlámaniny se
zažehnávají tímto
způsobem:

Ve jménu svatého
Ducha!
Jede Pán Ježíš na
oslíčku,
svatý Petr na koníčku.
„Petře pospěš!“
„Pane nemohu,
zlámал si kůň nohu.“
Nuže, sejdiž se kost ke
kosti,
kloub ke kloubu,
srst k srsti,
ať je ta bolest celá
jako kámen,
dejž to Bůh svatý –
amen.

N. (křestní jméno nemocného) kosti nelamte,
maso nežerte, žíly netrhejte!

K tomu mně dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn
a Bůh Duch svatý – amen.

Růže a nátky společně se požehnávají tím-
to způsobem: Na mělkou nádobu se dá ře-
žavé uhlí, nasype se na něho svěcené koření
z věnečku „od Božího Těla“ a něco suše-
ných lupínků růžových, tím se nakučuje ne-
mocný a při tom se řekne:

Zaklínám vás pakostnice,
růžovice, kostnice,
do lesa hlubokýho,
do dřeva stojatýho
i ležatýho,
tam sebou mlaťte a třískejte
a tý osobě (jméno) pokoj dejte!

To se opakuje třikrát a nemocný se potom
modlí Otčenáš, Věřím v Boha a Zdravas
Královno.

Krtice: Zažehnávka ukazuje prostřed-
ním prstem pravé ruky na každou bouli ne-
mocného se slovy:

Svatý Job leží v hrobě,
má devět krtic v sobě;
od devíti osm, od osmi sedum,
od sedmi šest, od šesti pět,
od pěti čtyry, od čtyř tři,
od třech dvě, od dvou jedna,
od jedny nic.

Po třetí se dodá: K tomu mi dopomáhej Bůh
otec, Bůh Syn, Bůh Duch sv., amen.

Lišej se zařikává takto:

Letěl muž divokej,
přes ten dvůr širokej,
měl lišej velikej,
styděl se za něj.

To se opakuje třikrát a po každé se dodá:
k tomu mně dopomáhej † Otec, † Syn, †
Duch sv.; naposledy se řekne amen. Při tom
se má třemi prsty se tří tabulek v okně rosa
stíratí a lišej mazati.

Jiné požehnávání: Zažehnávka naplne tři-
krát na lišej, při čemž říká:

Lišej, lišej divokej!
nedělej se širokej!
sejdi s toho těla,
jako sešly s Pána Ježíše rány,
jež mu jeho mučitelé dali.

Zlámaniny se požehnávají tímto způsobem:

Ve jménu svatého Ducha!
Jede Pán Ježíš na oslíčku,
svatý Petr na koníčku.
„Petře pospěš!“
„Pane nemohu,
zlámал si kůň nohu.“
Nuže, sejdiž se kost ke kosti,
kloub ke kloubu,
srst k srsti,
ať je ta bolest celá jako kámen,
dejž to Bůh svatý – amen.

Bolest v kříži se zažehnává: vezmi oblázkový kámen s hrušky do šátka, potírej jím kříž a říkej:

Zažehnávám tě, bolesti,
tímto oblázkovým kamenem.
Přestaň se dělati, přestaň růsti,
přestaň loupati,
tak jako přestalo růsti toto oblázkový
kamení od Krista Pána narození.

Na škrkavky:

Svatá Cára má tři dcery
jedna šije, druhá přede,
třetí škrkavičky na klubko vine.

Proti **horečce** jest dobrý prostředek: Rozkroj jablko na 4 díly a napiš na každý jedno z písmen J. N. R. I. po pořádku. Pak sněz po tři dny před východem slunce jednu čtvrtku se slovy: Ve jménu † Otce, † Syna, † Ducha sv. Čtvrtý díl jablka zahod', a horečka pomine.

Mze: Když jsou tři dni před úplňkem měsíce (v pondělí neb středu neb pátek), vezme zažehnávka misku a naleje do ní vody 3 lžíce; v té omočí chlebovou kůrku (nebo „hromničný“ kámen), potírá tělo nemocného a řekne po třikráte:

Já vás zažehnávám mze,
ste-li z větru, jděte do větru,
ste-li ze zimy, jděte do zimy,
ste-li z běhu, jděte do běhu!

Potom měří vodu: je-li jí méně nežli tři lžíce, jsou mze posud v těle; je-li vody více nežli na počátku, mze již odešly.

Má-li dítě **úbytí**, jdi na křižovatku a opakuj po třikráte:

Mý dítě má oubytí,
nemůže ho pozbyti.
Kdo tou cestou nejdřív pude, pojede,
ať to oubytí sebou odvede.

Uhranutí. Uřčený otře se ručníkem a promluví takto:

Uřknul-li tě mládenec,
požehnej mě sv. Vavřinec,
uřknula-li mě panna,
požehnej mě sv. Anna;
uřknul-li mě muž fousatý,
požehnej mě Bůh Otec, Bůh Syn
a Bůh Duch svatej!

Voda proti „ouroku“ se dělá takto: Naber třikráte vody, nejraději u mlýnských kol proti proudu. Prvé dva náběry vylej, teprve s třetím se vrať domů, při tom se však neohlížej, na nikoho nemluv a nikomu neodpovídej. Doma vezmi koště a dřež, klekni proti východu slunce a lej vodu na chvoště. Vodu takto procezenou vlej uchem u dřezu do hrnka, nalej ji opět na koště a dodej:

Nebe, země tě uřkly.
Nebe, země tě uzdraví.

Potom prolej vodu třemi petlicemi.

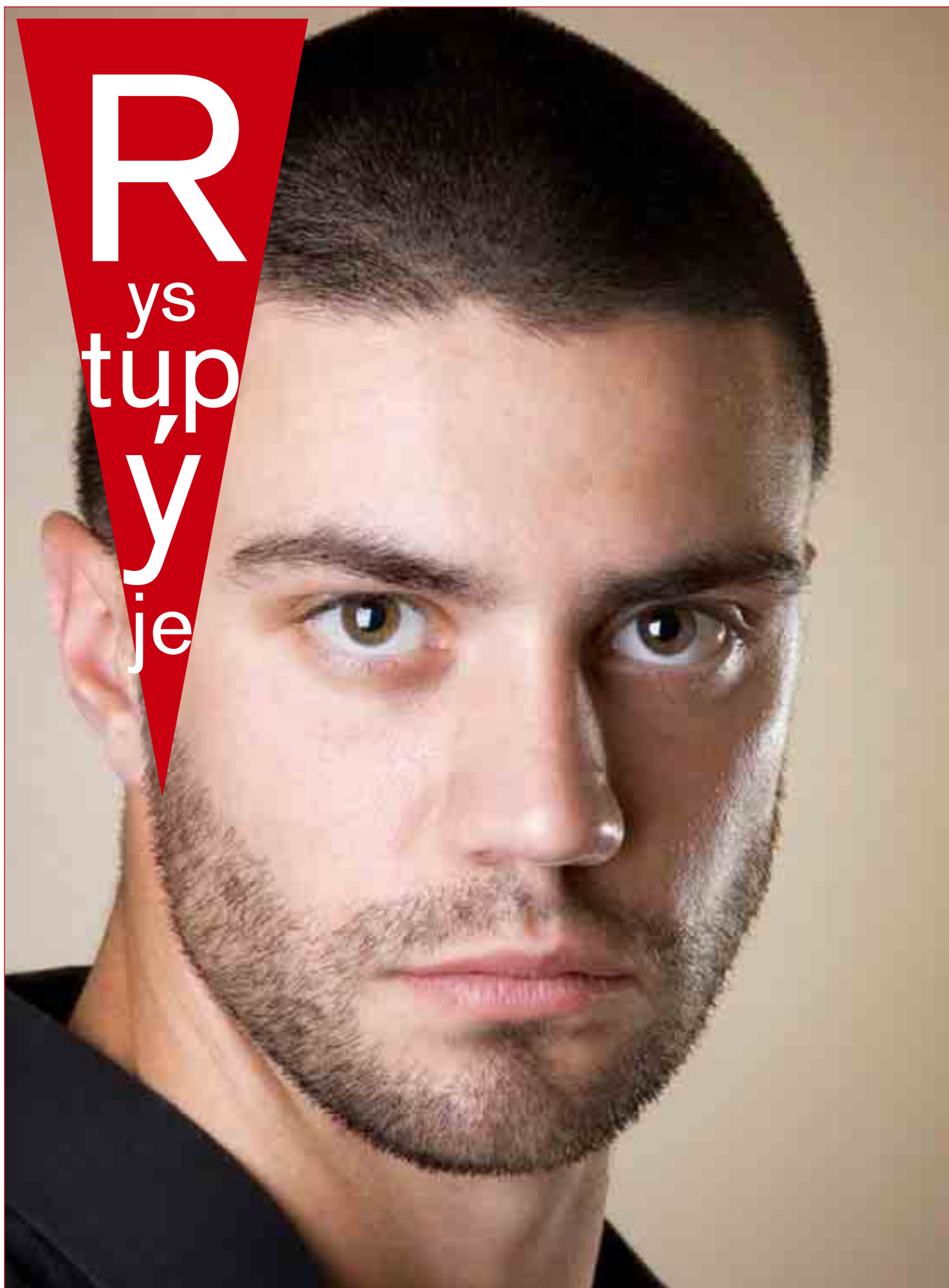
Žehnání „na všecko“: Nepozná-li zažehnávka, co nemocnému chybí, zařikává takto:

Ve jménu Otce, Syna i Ducha sv.!
Začínám žehnati,
† Boha Otce, † Syna, † Ducha vzývati:
Oustře, růže, nátko, šošky,
nálezky, všecky znamení a neduhy,
jděte na skály, na hory!
Máte tam tři studnice,
v jedné vody, v druhé krve,
v třetí písku.
Tam se vody nastřebejte,
písku nazobejte, krví obmejte
a tomu tělu pokoj dejte!

K tomu dopomáhej † Otec, † Syn a † Duch sv. Amen.

Připravil
Michal Šanda

R
ys
tup
ý
je

Herodes ve vaně

Aleš Linhart pochází z Prahy, v roce 1984 se narodil v podolské porodnici. V letech 2004–2007 studoval HAMU u Ctibora Turby na katedře nonverbálního a komediálního divadla. V průběhu studií však tragicky zemřel jeho otec a Linhart byl nucen se ujmout firmy na distribuci léčiv, kterou otec založil. Původně zamýšlené dočasné provizorium, než nalezne vhodného šéfa pro vedení firmy, se protáhlo do dnešních dnů. Z tohoto pohledu o něm lze prohlásit, že je úspěšným podnikatelem; a právě z výnosů firmy podstatnou měrou financuje chod souboru Herodes ve vaně. Prenatálním zárodkem vzniku souboru bylo rozhodnutí orientalistky Markéty Srbové odjet na doktorandské studium do univerzitního městečka Akureyri, ležícího na severním pobřeží Islandu. Ubytování sehnala v rodině známého islandského spisovatele Baldura Jochumssona. Jeho prostřednictvím pronikla do místní umělecké komunity. Členem této komunity, v mnohém připomínající squatter, byl švédský výtvarník Sven Lundquist. Seznámení s Lundquistem mělo význam naprosto zásadní. Linhart a Lundquist v zatím neurčitých obrysech začali uvažovat o případné spolupráci, která vykryštovala s příchodem režiséra Davida Fejka. Kolují legendy, že s Fejkem se Linhart potkal na mostě, když se Fejk chystal vrhnout dolů do hlubin nuselského údolí. Skutečnost je prozaičtější. Fejk je Linhartův spolužák z gymnázia. Vystudoval režii na brněnské JAMU a několik sezon působil

na Freilichtbühne am Roten Tor v Augsburgu. Tím se na sklonku roku 2009 ustanovilo trio vůdčích osobností, kolem kterých se soustředili převážně mladí herci. Složení hereckého ansámblu je plasticky proměnlivé a zhusta internacionální, odvislé vždy od potřeb konkrétního projektu. První premiéra se uskutečnila na naše poměry stále ještě nezvykle v zahraničí. Na nádvoří univerzity v Akureyri uvedli herodesové 28. 1. 2010 inscenaci Pahorek. Hned tímto debutovým počinem si získali přízeň obecenstva. Brzy nato, v červenci 2010, následoval The Cryptogram v rámci Spoleto Festivalu v USA, kde se stali objevem, o kterém kritika psala v superlativech. Na základě toho dostali nabídku od Ferhana Sensoye, intendanta Türk Yazarlari Theatre. Pro tuto istanburskou scénu připravili multimediální projekt Kralovstvizacone.cz. Čtvrtým počinem v dosud poměrně krátké, avšak veleúspěšné historii souboru měla být inscenace $X - I = \Psi$. Premiéra byla naplánována na 1. 4. do psího útulku v Praze-Bohnicích, kvůli úrazu Aleše Linhartu však byla odložena na neurčito.

Sedí to, nebo jsem na něco zapomněl?

Je zvláštní vidět vlastní život shrnutý do několika vět... víceméně to ale sedí.

Začneme chronologicky. Pahorek.

Rigbyho Pahorek je moje oblíbená knížka. Už na škole jsem měl v plánu ho jednou udělat. Tehdejší představy ale byly dost konvenční, myslel jsem si na menší scénu, jako je třeba Divadlo v Celetné.

Já znám Pahorek coby film od Sidneyho Lumeta se Seanem Connerym.

Film je proti knížce odvar, věř mi.

Co teda ta vaše inscenace? Slovem vaše myslím herodesů. Proč čtenářům nepříznat, že si tykáme.

Scénu navrhl Sven. Hrál se pod širým nebem v univerzitním kampusu proto, že veškeré kulisy tvořil desetimetrový kopec sněhu. Knižka se odehrává v anglickém kárném táboře na Sahaře a fór je v tom, že vězňové naprosto bezdůvodně musejí vláčet pytle s pískem, písek vysypou na buzerplac, a tak z něj postupně vzniká pahorek. My jsme na pahorek ze sněhu vršili slova staro-islandských ság, konkrétně ze ságy o Gíslim. Mělo to ještě spoustu dalších metavýznamů. Takovou dost minimalistickou hudbu k tomu složila Björk.

Jak jste se dostali k Björk?

Přes její matku. Paní Gudmundsdóttir prodávala v pekařství, do kterého chodila Markéta ráno pro rohlíky na snídani. Island je malej.

A The Cryptogram?

To bylo na Spoleto Festu v Charlestonu. Pro upřesnění jde o Charleston v Jižní Karolíně. Jakmile navážeš jeden kontakt, začnou se další řetězit. Přes Björk jsme se dostali k jednomu jejímu někdejšímu spoluhráči ze Sugarcubes, který teď působí ve Státech. Viděl naše představení v Akureyri a líbilo se mu. On oslovil lidi a ti zas jiné li-

di a ti zase další lidi, až nám nakonec tahle tichá pošta doručila pozvání na festival. Zreprízovat Pahorek nepřicházelo z mnoha důvodů v úvahu. Přejmenším proto, že byl červenec a ukrutné pařáky.

Haha!

Museli jsme vymyslet něco nového, letní variantu. Ještě z Prahy jsme se po maillech dohodli s webmasterem spravujícím festivalové internetové stránky a založili diskusní fórum. Ponoukli jsme návštěvníky, aby se vyjádřili k Mametově hře The Cryptogram. Jejich poznámky a názory jsme potom zařadili do představení. Video-nahrávka z představení sloužila posléze jako součást instalace na Svenově výstavě v San Francisco Museum of Modern Art, takže to mělo i další využití. Z toho vidíš, jak dneska umění prorůstá skrz sebe sama.

Možná by se hodilo prozradit, proč jste si za název zvolili Herodes ve vaně.

Na jednom ze Svenových obrazů je namalovaný Herodes koupající se ve vypuštěné vaně. Mně se to líbilo a Sven s Davidem byli pro. Nic spekulativního v tom není.

Herodese má v českém divadelním prostředí propachtován Hugo Forman. Herodesovo nevinné loutkové divadlo, Forman a Herodes.

Náhoda.

Vaše třetí inscenace Kralovstvizačone.cz mi krapet zavání nějakou rošťárnou.

V Istanbulu měli požadavek, abychom pro ně připravili něco hodně nonkonformního a pokud možno exotického. Natruc té nonkonformnosti jsme sáhli po klasice, po Shakespeareovi a Richardovi III. Bez dlouhého přemýšlení mi řekni, jaký je pro tebe v rámci Evropy nejexotičtější jazyk.

Turečtina.

To samé napadlo nás. Ovšem je-li pro nás exotická turečtina, musí platit i obrá-

ná strana rovnice a pro Turky nutně musí být exotická čeština; takže jsme Richarda III hráli zčásti v češtině. Do téhle inscenace jsme nejvíce ze všech projektů zapojili publikum, pro deset členů našeho souboru jsou davové scény bitvy u Bosworthu k neuhrání. :-)

Ted' už bez legrace, před nedávnem jsi byl vážně zraněn.

V únoru se mi ve firmě podařilo zrealizovat větší transakci a za odměnu jsme s Markétou vyrazili do Afriky. Hodlali jsme zevrubněji procestovat krajiny kolem Guinejského zálivu. Markétu tam vedl odborný zájem o domorodé „chirurgické“ nástroje používané při obřízce dívek. Říkal jsem si, že třeba načerpám nějaké podněty pro divadlo. V Gabonu jsme podlehlí takovému tomu turistickému třeštění, že když jsme v Africe, musíme vidět přírodu a zvířata. Za živého boha bych nikdy nikam nejel s cestovkou, to mám pocit, že se nemůžu svobodně nadechnout, ale tady jsme si pěkně spořádaně najali profesionálního průvodce, abychom předešli zbytečným rizikům. Všechno probíhalo hladce do té doby, než průvodce objevil čerstvou stopu prasete bradavičnatého. Za nedalekým křovím jsme na ně skutečně narazili, jenomže prase leželo zardoušené a nad ním lvice. Lvice vystartovala proti našemu průvodci, ten se ohnal oštěpem, lvici minul a oštěp zabodnul mně do břicha.

Kdyby nešlo o život, řekl bych, že je to poněkud bizarní gag jako vystřižený z grotesky. Kvůli tvému zranění musela být zrušena premiéra inscenace $X - I = \Psi$. Můžeš ji pár slovy přiblížit?

S rukopisem téhle hry za mnou přišel David Drábek, který u nás hrál v Cryptogramu. Je to hodně vztahová záležitost. Především je to ale sakramentsky dobrý text. Propracovaný, hutný, sklenutý.

Děkuji za rozhovor a přeji ti brzké uzdravení.

Vladimír Hule

V Gabonu jsme podlehlí takovému tomu turistickému třeštění, že když jsme v Africe, musíme vidět přírodu a zvířata. Za živého boha bych nikdy nikam nejel s cestovkou, to mám pocit, že se nemůžu svobodně nadechnout, ale tady jsme si pěkně spořádaně najali profesionálního průvodce, abychom předešli zbytečným rizikům. Všechno probíhalo hladce do té doby, než průvodce objevil čerstvou stopu prasete bradavičnatého.

R
ys
tup
ý
je

Režisér sám sobě umělcem

Film Umělec dokazuje, že režisér Michel Hazanavicius svému řemeslu rozumí. Bylo by ovšem skvělé, kdyby si podobné snímky pouštěli jen lidé od fochu, kteří ocení všelijaké finesy. My ostatní totiž v kině vidíme stominutovou kreaci na téma: „Podívejte se, co všechno umím.“

Umělec je jakousi poctou němému filmu. Dosti důslednou poctou: vlastně až na krátké okamžiky, kdy je využit zvuk, sledujeme melodrama, jaké mohlo vzniknout kdykoliv ve dvacátých letech. Fakt, že je produktem roku 2011, je zřetelný pouze ze tří věcí: zaprvé celý film pojednává o konci němého a nástupu zvukového filmu, zadruhé využívá některých technik dostupných až mnohem později a zatřetí na vás režisér chvílemi pomrkává, abyste příběh nebrali vážně, protože přece už máme 21. století.

Posledních pár let je charakterizováno vlnou retro filmů. Což o to, návraty k nějakým cátým a zvláště sátým letům tu byly vždy, nicméně současná vlna se vyznačuje jak důsledným napodobováním dobového způsobu filmování, tak určitou mírou nad-

sázky, která se obvykle projevuje jen a jen ve způsobu filmování. Jejich režiséři se předvádějí zvládnutým řemeslem. Tvoří „pocty“, aniž by samotný žánr někam posunuli. A tak chrlí filmy typu Machete, Planet Terror, Černej dynamit, Somrák s brokárnou atd. Umělec do této vlny spadá: sice se tváří mnohem intelektuálněji než zmíněné krváky, ale zároveň využívá stejných postupů k dosažení stejného účelu: oslavení řemeslné dovednosti režiséra. Nic víc v těchto filmech nehledejte a nic víc není ani v Umělci.

Hlavními hrdiny tohoto filmu odehrávajícího se na přelomu dvacátých a třicátých let je herec Georgie Valentin a jeho femme fatal Peppy. Zatímco Valentin je nejprve na vrcholu sil, Peppy je začínající herečka. Zpočátku mezi nimi přeskočí jiskra, samotný vztah se ovšem rozvine po dlouhých peripetiích až v samém závěru snímku.

Valentin s koncem němého filmu ztrácí uplatnění, Peppy je čím dál slavnější. (Fakt, že George nemá zájem o zvukový film, sám vysvětluje poněkud podivným tvrzením, že ho lidé chtějí vidět, nikoliv však slyšet. Tvůrci si tedy mohli vymyslet trochu realističtější vysvětlení, třeba „mám hlas skřehotavé žáby“, to by ovšem zase nemohli rozpad hercova manželství vysvětlovat i jeho nemluvením se ženou.) Valentin natočí neúspěšný němý film, zkrachuje a zkouší se upít k smrti, upálit a zastřelit, ale vždycky ho zachrání podivuhodná ruka osudu a jako víla ochranitelka nad ním bdí Peppy, aby nakonec ve sladkém happy endu skončili společně v úchvatných tanečních číslech zvukového filmu.

Zatímco u Machete nemusíte být nějak zvlášť zorientovaní a bavíte se prostě proto, že si dopřejete chvíli být stejným primitivem jako konzumenti podobných filmů v minulosti, Umělec podobným způsobem cílí na vaše city. Dostanete porci melodramatického příběhu, aniž byste se museli stydět za svoje dojetí.

Za všechny jedna z diskutujících na webu ČSFD.cz: „I beze slov lze proniknout k divákům a projevit neskutečné emoce, ty pravé emoce slova vůbec nepotřebují a tento film to dokázal dvojnásob. Krásná hudba a k tomu ta starodávná atmosféra, skutečně jsem se na chvíli v té době ocitla, vůbec jsem nevnímala svět okolo.“ Tvůrci filmu mohou bezostyšně předložit dílko vhodné pro ženy od plotny toužící po nějakém tom baronovi, a přesto jim to baští lidé, kteří by sami sebe označili za inteligentnější část lidstva.

Všechny tyto filmy totiž mají jednoho společného činitele: umožňují nám se bavit na úkor našich předků a zároveň být stejní jako oni. Můžeme se dívat na vyvráždovačku nebo na sentimentální příběh bez studu, že sledujeme něco pod svoji úroveň. Zatímco u originálů bychom byli jako na trní, že se jimi necháme unést, tady můžeme zahodit svoje zábrany a nechat vyhřeznout naše nižší já.

Ostatně tento slastný pocit v nás živí filmoví kritici, kteří rádi upozorňují, kolik v těchto filmech najdete různých odkazů a narázek. Stejně jako Kamil Fila na Aktuálně.cz se nemohou dočkat, aby sdělili, co všechno viděli: „Kdy se Peppy nechá odvézt domů a říká ‚Take me home. I want to be alone‘, rozehrává se tím celá stať odkazů – scéna vypadá, jako když Greta Garbo, bývalá hvězda němých filmů, která se dokázala přeorientovat na kariéru ve zvukové éře, odjíždí ve snímku Grand Hotel (Lidé v hotelu) spáchat sebevraždu.“

Ano, jistě, v Umělci je takových odkazů přehršel. Můžeme ho vnímat jako křížovku na konci novin, kterou vyplníme a zahodíme. Aby se k němu mělo cenu vracet, musí nabízet něco víc než hru s odkazy. Ale Umělec bez odkazů je jen trapně sentimentální snímek, který ani zdaleka nedosahuje kvality němých filmů, jež má údajně oslavit.

Jaromír Trpký

Text vyšel ve zkrácené podobě
v měsíčníku ČiliChili.

R
ys
tup
v

Přečteno

Když lidi nečtou, a prý nečtou, musí za ně číst jiní. Nakonec proč by nemohli existovat profesionální čtenáři, kteří by za úplatu četli pro druhé.

Četba, s. r. o., čteme za vás a pro vás! Přivezte nám svoje knihy, my je za vás přečteme (očteme vám je) a zase si je můžete odvézt. Množstevní slevy, rychlostní příplatky. Podle vašich požadavků pak vypracujeme závěrečné zprávy, jež budou opatřeny kulatým razítkem.

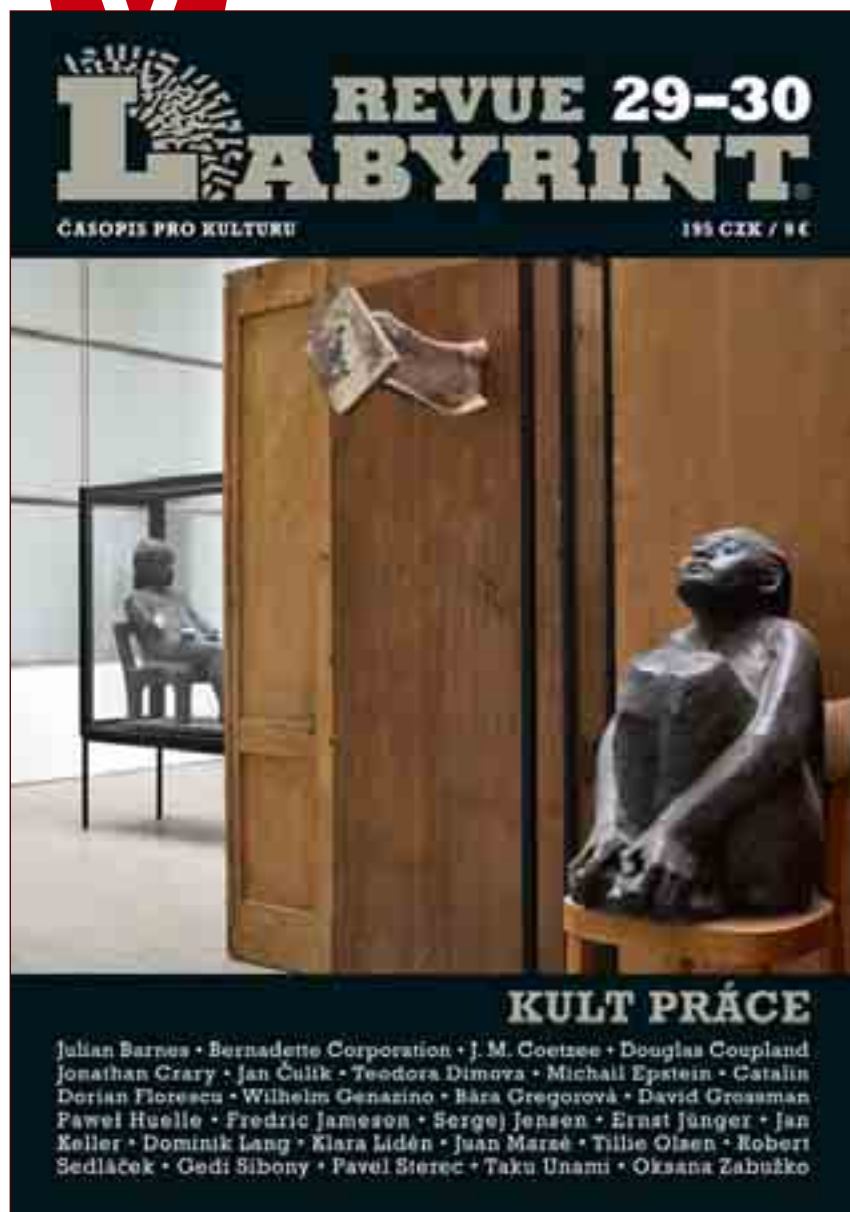
Mohlo by to vypadat třeba takhle:

Zaprvé

Revue Labyrint...

V poslední době, vždy na začátku roku, vychází *Labyrint revue*. A začíná nám další literární sezona.

Časopis pro kulturu, jak dnes zní podtitul, slaví 21 let. Za tu dobu prošel proměnou z několikastránkového informačního tisku o knihách (poprvé jsem ho měl v ruce hned někdy na začátku jeho života v knihkupectví u Primuse ve Věžeňské ulici; ostatně Věžeňská byla v té době pro knihy velice důležitá ulice, ale to už jen takové národní obrození) ve více než 250stránkový „žurnál“, který se snaží sledovat trendy v cizině a uvádět je na naši scénu. Informační stránky (co kdo chystá k vydání, výstavy) jsou dnes už jen spíše historickým připomenutím, protože informace mají vyšlapané jiné cesty. Mix z textů českých a světových autorů, s nimiž se většinou postupně setkáme v knihkupectvích, zájem o výtvarné umění (více než o film či hudbu) a promyšlená struktura (teoretické texty ke zvolenému té-

KULT PRÁCE
 Julian Barnes • Bernadette Corporation • J. M. Coetzee • Douglas Coupland
 Jonathan Crary • Jan Čulík • Teodora Dimova • Michail Epstein • Catalin
 Dorian Florescu • Wilhelm Genazino • Bára Gregorová • David Grossman
 Paweł Huelle • Fredric Jameson • Sergej Jensen • Ernst Jünger • Jan
 Keller • Dominik Lang • Klara Lidén • Juan Marzè • Tillie Olsen • Robert
 Sedláček • Gedi Sibony • Pavel Sterec • Taku Unami • Oksana Zabužko

matu) předurčují Labyrint k tomu, aby byl zařazen do soukromých knihoven vedle „Světovky“ z konce šedesátek nebo třeba *Analogonu*, protože ne vše zde zestárne a je stále na co se dívat. Nevím, zda jde aspoň o finančně „vynulovaný“ podnik, ale především je to neodmyslitelná součást aktivit Joachima Dvořáka. A nelze ho nařknout z toho, že je tudy hnána i reklama na jeho knihy. Pokud ano, tak úplně minimálně. Téměř vůbec.

Čím je člověk starší, tím víc si uvědomuje či upřednostňuje předtím „neviděné“ jiné čtení podobných „artefaktů“, časová řada (chronologicky řazené *Labyrinty*) vypovídá o vývoji a změnách kulturního prostředí, ve kterém se procházíme nebo potácíme nebo pochodujeme nebo se pohybujeme indiánským během. Na námitku, že tento vhled poskytuje každý literární či kulturní časopis, musím odvětit, že nikoliv. Někdy jde jen o rosu, která se vypaří po prvním intenzivním slunečním záření.

Labyrint revue 29–30/11 má téma Kult a práce. Hlavní kázání napsal teoretik umění Václav Hájek: *Protože práce šlechtí... (Komercializované kutilství jako antimarxistický projekt)*. Tak něco k ochutnání: *Synonymem práce dnes není továrna ani pole. Snad ještě trochu si zachoval svůj význam symbol kanceláře, která ovšem ve své nejdynamičtější podobě opustila všechny hranice a prostorová omezení. Kanceláři veleúspěšného manažera je celý svět, nejlépe pláž na Bahamách. Rozpohybování či deteritorializace pracovního místa u hlavních tahounů, respektive manipulátorů ekonomických procesů je zjevná. Mnohdy už nejsou ani vidět a jejich současnou podobu si musíme představovat podle dostupných fotografií z mládí. Ovšem bůh ví, kdo na té fotografii ve skutečnosti je.*

Rozhovory: s režisérem a scenáristou Robertem Sedláčkem, sociologiem Janem Kellerem, s výtvarníky Dominikem Langem a Pavel Sterecem (+ fotodokumentace). Světová literatura: Oksana Zabuzko, Teodora Dimova, Paweł Huelle, Peter

Mountford, Douglas Coupland, Josse De Pauw, Wilhelm Genazino, David Grossman, Catalin Dorian Florescu, Juan Marsé, Julian Barnes, Monikja Kompaníková, Václav Kostelanski (předtím jsem měl ponětí jen o čtyřech z nich). Česká literatura, výtvarné umění, eseje k tématu. Z nich ještě něco od oblíbeného Ernsta Jüngera: *Žijeme ve světě, který se na jedné straně velmi podobá dílně, z druhého pohledu muzeu. Mezi nároky, jež obě tyto krajiny vznášejí, je ten rozdíl, že nikdo není nucen chápat dílnu jinak než právě jako dílnu, zatímco v muzeální krajině panuje povznesená nálada, která nabyla groteskních forem. Dospěli jsme do jistého druhu historického fetišismu, jenž je v přímém vztahu k nedostatku produktivní síly. Je proto utěšující pomyšlení, že budování velkolepých prostředků ničení díky nějaké tajemné shodě udržuje krok s hromaděním a konzervací takzvaných kulturních statků (Umění jako utváření světa práce, přeložila Olga Walló).* Autorovi u nás vyšly jen dvě knihy. Už by snad mohlo skončit to uhranutí z „frankfurtských“ vyvolávačů deště a taky se podívat do jiných polic. Ernst Jünger má k dnešku co říci.

Zadruhé

Doktor Zdeněk Zbořil, politolog a odborník na extremismus, je také velkým „milovníkem“ všech konspiračních teorií. Tvrdí, že konspirace začíná už označením něčeho za konspirační teorii, označená konspirační teorie je až věc následná. V obecném slova smyslu je konspirační teorií téměř vše, včetně bible, o Komunistickém manifestu nemluvě (u všeho jsou židé/Židé, a jsme zase hned v konspiraci). Spojím teď dvě protiřečící si teze do jedné, aby se prokázala (opět a zase) dialektika. Takže: přestože jsou konspirační teorie nejjednodušším způsobem, jak vysvětlit fungování světa a jak si omluvit všechna svoje zklamání a neúspěchy a jak zaměřit důsledek a příčinu a jak od-

Dospěli jsme do jistého druhu historického fetišismu, jenž je v přímém vztahu k nedostatku produktivní síly. Je proto utěšující pomyšlení, že budování velkolepých prostředků ničení díky nějaké tajemné shodě udržuje krok s hromaděním a konzervací takzvaných kulturních statků (Umění jako utváření světa práce, přeložila Olga Walló). Autorovi u nás vyšly jen dvě knihy. Už by snad mohlo skončit to uhranutí z „frankfurtských“ vyvolávačů deště a taky se podívat do jiných polic. Ernst Jünger má k dnešku co říci.

klonit veřejný zájem od bodu A do bodu B, tak to ještě neznamená, že vás nesledují.

Kdo si to chce užít, ten by si měl přečíst knihu americké literární hvězdy první velikosti Dona DeLillo *Prašivý pes*.

„Je to všechno maličko složitější.“

„Vyzvoláváte ve mně pocit, že jsem provedla něco špatného.“

Zdálo se, že Mudger zvážněl. Seděl na židli bokem k opěradlu s levou rukou nataženou na stole, zatímco pravačka mu za opěradlem volně visela dolů.

„Když technologie dosáhne jisté úrovně, lidé se začínají cítit jako zločinci,“ rozpovídal se. „Někdo po vás jde, možná počítače, policie v podobě strojů a systémů. Shromáždili nebo shromažďují fakta, která se týkají vás a veškeré vaší existence. Banky, pojišťovací a úvěrové společnosti, kontrolori z finančáku, pasová oddělení, registry informací, policejní agentury, výzvědné služby. Podobá se to tomu, co jsem říkal. Zařízení a mechanismy si nás všechny pěkně přizpůsobují. Pokud vytisknou papír, na kterém stojí, že jsme se provinili, tak jsme se doopravdy provinili. Ale sahá to ještě hlouběji. Jde o samu přítomnost technologie, o fakt, že vůbec existuje a že je jí všude tolik. Právě to nám vnucuje pocit, že pácháme zločin. Už jen fakt, že všechny ty věci fungují v tak širokém měřítku. Stroje na zpracování informací, skenery, třídačky. To všechno stačí k vyvolání pocitu, že jsme zločinci. Taková obrovská tíha. Tak složité programy. A nemáme nikoho, kdo by nám to vysvětlil.“

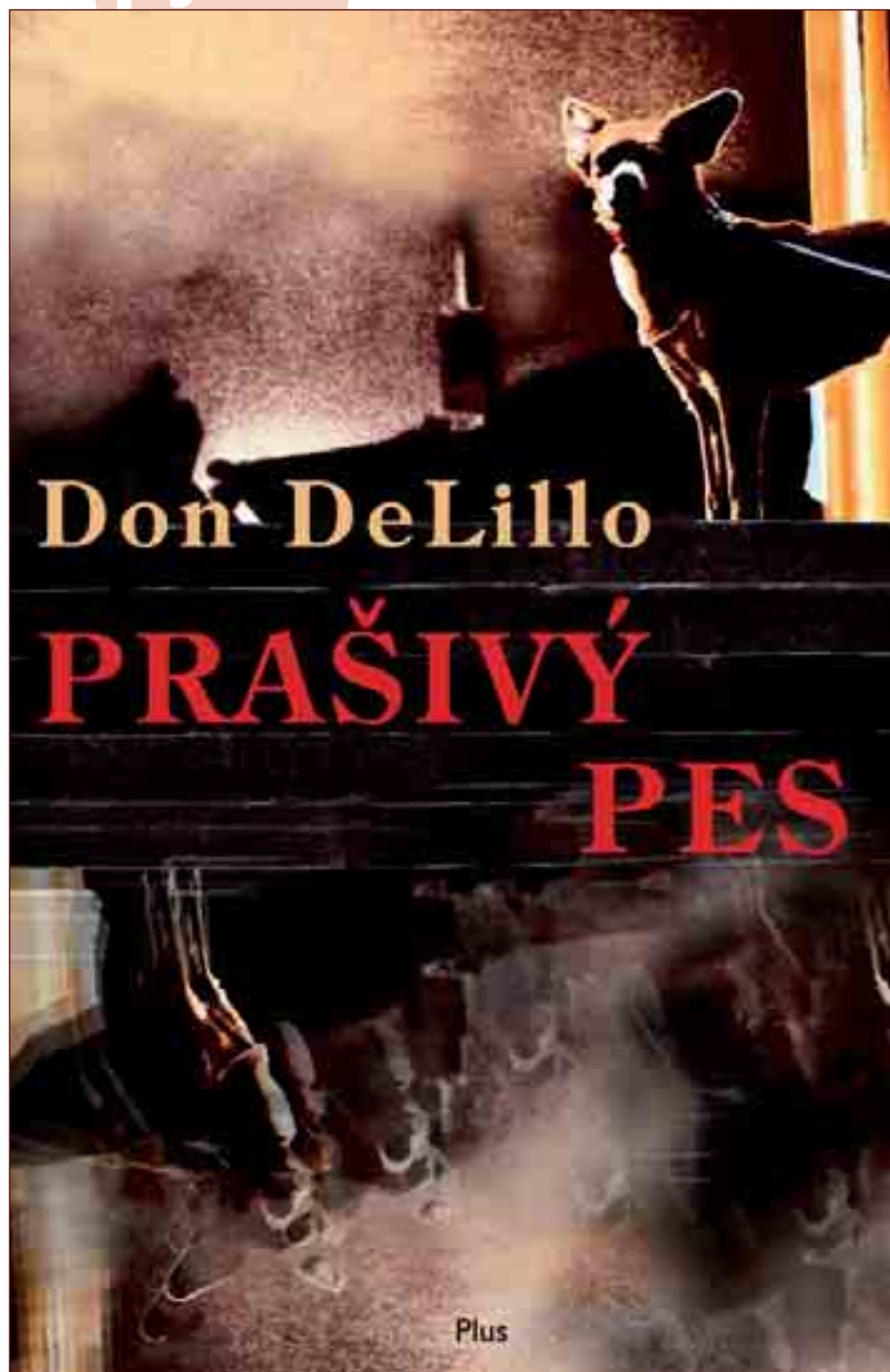
Kniha vyšla v roce 1978 (česky Plus, 2011, přeložil Petr Fantys).

Pro pořádek: Terminátor měl premiéru v roce 1984.

Zatřetí

Vymyslet, připravit, nasmlouvat a uvést do života edici světové prózy je složitá věc, jejíž výsledek je navíc nejistý. Podařilo se to Odeonu se „Světovou knihovnou“ nebo Argu s edicí AAA, pokoušely/jí se o to Dauphin, Volvox Globator, Havran, Mladá fronta atd. K těmto hráčům se připojila i brněnská Jota se „Zlatou edicí“. Autory volí spíše méně známé (tedy u nás), nestandardní formát knihy a abstraktní obálky s podobnými motivy... Zda se jim to podaří a udrží dech, těžko soudit.

Jedním ze známějších vydaných prozaiků je Peter Carey, Australan, který se přestěhoval do New Yorku, česky vyšly jeho knihy *Oskar a Lucinda* (2003) a *Pravdivý příběh Neda Kellyho a jeho bandy* (2003).

V roce 2011 vydala Jota román *Parrot a Oliver v Americe* (anglicky 2009, přeložila Eva Havelková).

Syn francouzských šlechticů, kteří „přežili“ revoluci, odjíždí do Ameriky zkoumat vězeňský systém. Jeho sluhou či společníkem je ambiciózní anglický tiskař. Příběh je, s nadsázkou, převedením Tocquevilleovy knihy *Demokracie v Americe* do praxe.

Samozřejmě se mi omluvil, ale i když to udělal, pokračoval, aby svou urážku ztrojnásobil. Zastával názor, že prostí američtí lidé dávají přednost vůdcům, kteří jsou stejně nedovzdělaní jako oni sami.

„Ach, ale volí si velké muže.“

„Setkal jste se s Andrewem Jacksonem? Já ano. Je to zálesák a sirotek. Bůh vám všem buď milostiv.“

„Pak je to tedy zázrak a ještě o něm uslyšíme.“

„Ano!“ zvolal, ale teď se změnil – už nebyl tak povýšený jako dřív. Už se neopíral, ale posadil se a zvýšil hlas. „Ano, a budete následovat obchodníky s kožešinami a zálesáky, kteří se stanou vašimi prezidenty, a oni se jako barbaři postaví do čela armád, aniž by znali zeměpis a vědu, promění se ve vůdce davu, kteří se denně vzdělávají z proramného tisku, takže budou tak sebejistí a neznalí, že jedinými knihami na jejich policích budou návody k obsluze, do divadla půjdou pouze na bláznivá představení a obrazy se budou malovat pro potěšení oné neomalené třídy bankéřů, mužů bez morálního charakteru, naplň mšticů a naplň zločinců, kteří budou předstírat vkus aristokracie, ale budou spolu navzájem soupeřit jako zápasníci na trhu, přičemž nejvyšší cenu zaplatí jen za nejmódnější umělce. Nesmějte se, pane. Poslouchejte. Jsem zcestovalý. Viděl jsem tuhle zemi v plenkách. Řeknu vám, co z ní bude. Veřejná náměstí obsadí nevzdělaná třída, která nebude schopna odcitovat ani jeden řádek ze Shakespeara.“

Neumět odcitovat ani jeden řádek ze Šekspíra. Barbarské 19. století...

Začtvrté

Podstatné je, aby aspoň část -vodů, kudy k nám proudí informace o historii, měla schopnost re-

verzního chodu. Messalina, třetí manželka koktavého císaře Claudia, která žila na začátku prvního století, byla vždy popisována jako žena nestoudná, sexuálně „svobodná“, její jméno se stalo povšechným označením a dále z něj byl odvozen termín „mesaliance“. Někteří historici však přišli s tvrzením, že je to všechno jinak, že jméno bylo pošpiněno posléze. Naopak o Evě Braunové, družce a na poslední chvíli manželce Adolfa Hitlera, se psalo jako o nanynce, jakési éterické osobě, která vůdce oblažovala svou přítomností, ale jako by vlastně nebyla. Kniha Heike B. Görtemakerové *Eva Braunová. Život s Hitlerem* (Paseka, 2011, přeložila Vlasta Reittererová) tento idylický obrázek přemalovává. Nahlouplá blondýna se proměňuje v pragmatickou mladou ženu, která hraje své hry a současně hraje i hry jiných, ale každopádně není pouhým maňáskem na scéně.

Není však pochyb, že si Eva Braunová, snad i za účinné podpory šéfa Heinricha Hoffmanna, už jako dvacetiletá vybojovala i za cenu násilí na sobě samé místo po Hitlerově boku, jaké jí mnozí záviděli. Měla „velmi mnoho protivníků“, zněla později výpověď její přítelkyně Herty Schneiderové. V Hitlerově družině skutečně vládlo mínění, že Eva Braunová není pro „vůdce“ dost dobrá a nemá takový formát, aby po jeho boku reprezentovala. Tento názor, který se ve vzpomínkové literatuře protagonistů často vrátil, našel dokonce později – což už je samo o sobě zoláštní – místo ve vědeckých pojednáních. Ve skutečnosti to byl sám Hitler, jenž přítelkyni přidělil nevýhodnou roli, která spíše než aby dokazovala její nezpůsobilost, prozrazovala jeho obavy a nedostatek suverenity v době, kdy začal stoupat vzhůru. Braunová byla uvězněna mezi mocí a bezmocí, avšak nakonec jednala rozhodně. Byla samolibá a v žádném případě nebyla oběť. Tak si přece jen zajistila místo v historii, i když jen pochybně.

Přesto bychom měli mít stále na paměti, že historie se nerovná minulost, že je jen vykrojena z nekonečné placky minulosti a nazdobena cukrářem dle jeho potřeb, náтуры či emocí. Každá historie je relativní, stejně jako každá osobní paměť je jiná.

Jakub Šofar

Naopak o Evě Braunové, družce a na poslední chvíli manželce Adolfa Hitlera, se psalo jako o nanynce, jakési éterické osobě, která vůdce oblažovala svou přítomností, ale jako by vlastně nebyla. Kniha Heike B. Görtemakerové *Eva Braunová. Život s Hitlerem* (Paseka, 2011, přeložila Vlasta Reittererová) tento idylický obrázek přemalovává.

R
ys
tup
ý
je

Aktualita:

Na tom mostku u Vltavy
rostou sochám raci z hlavy.

R
ys
tup
ý
je

Co chceme od literatury – jaká by měla být?

Markéta Pilátová
– spisovatelka
a publicistka

V literatuře hledám především naplnění anglického termínu, který se používá přibližně od 18. století – „delight and instruct“. Očekávám, že dobrý román pro mě bude zdrojem radosti a poučení, a zavírám ho v okamžiku, kdy tomu tak není a kdy se autor knihy oddává pouze svým manýrám a hrátkám s formou a zapomíná na dobře vystavěný příběh a naopak nebo když prostě nemá co říct. Literatura je pro mě zároveň jiný svět, do kterého se vydávám, abych tam něco silného zažila a zároveň abych se tam něco zajímavého dozvěděla i o tématech, která mi předtím nic neříkala a nezajímala mě. Jako příklad uvedu debut finsko-estonské autorky Sofi Oksanenové *Stalinovy krávy*. Tahle kniha pracuje s velmi zajímavou jazykovou formou, která čtenáře vtáhne do světa bulemiček a anorektiček způsobem, že má čtenář pocit, že se knihou doslova prozvracel. Nicméně tento mně předtím zcela lhostejný svět je teď pro mne zajímavý, a navíc mnohem pochopitelnější než dřív. Díky vyprávění, díky tomu, že

autorka zjevně velmi dobře ví, o čem píše, a pokud sama není postižena poruchou příjmu potravy, dobře si zainvestovala na toto téma. Poskytla mi zdroj radosti a poučení čili dobrou literaturu.

Jiří Dědeček
– básník, předseda
PEN klubu

Já nevím, jaká by měla být, kladné hranice si nekladu ani jako čtenář, ani jako autor. Ale vím, že nesmí být blbá (tupá), prodejná (služebná), prvoplánově hnusná (fuj) a užvaněná (blabla). Takže od ní vlastně chci všechno.

Vladimír Novotný
– kritik a literární
historik

To je tak zapeklitá otázka, že jen nesmírně zapeklitě lze na ni jakž i takž sesumírovat nějakou patřičně zapeklitou odpověď. Literatura je

Literatura je pro
mě zároveň jiný
svět, do kterého se
vydávám, abych
tam něco silného
zažila a zároveň
abych se tam něco
zajímavého
dozvěděla...

sice pořád stejná, zároveň se však nepřetržitě proměňuje a v tom tkví všichni ti zapaní psi. A zůstává stejná a proměňuje se ve všech úhlech standardního trojúhelníku „autor – (literární kultura) – čtenář“, přičemž do „literární kultury“ náleží nejrůznější pojmy, sféry, oblasti, činitelé jako ku příkladu nakladatelství, kritika, média, cenzura, autocenzura, inkvizice všech druhů, módní směry, překladatelé... Takže je možné se v souvislosti s položenou otázkou ještě ptát, jaká by měla být kritika, jaká média se budou věnovat literatuře a jaká nikoli, co bude chápat pod slovem literatura krásná a co bude literatura „nekrásná“, co bude vnímáno jako moderní, co jako postmoderní nebo post-postmoderní atp., z kterých jazyků se ještě bude ve světě překládat a ze kterých už vůbec, leda z anglických nebo čínských verzí. A tady se nabízí jedna z možných odpovědí, neboť se nepochybně vstupní otázkou (co od literatury chceme a jaká by měla být) míní literatura česká: měla by být pokud možno překládána. Nebo přinejmenším nechť naše knihy či básně patří ke kandidátům na překlad. Neboť nebude-li překládána, zůstane taková zakysle staropanenská či staropanická a potom po její periferní českosti ani ten pes v žádné řeči neštěkne.

Problém překládání je pochopitelně také šeredně ošemetný problém, jenomže právě od něho se leccos odvíjí a i v nezřetelných zítřcích bude odvíjet: aby byla zvláště literatura z malé národní kultury bez přiměřeně impozantního tuzemského knižního trhu překládána na úrovni (tudíž nemáme na mysli žádný apartní brak nebo brakové aportování po spisovatelsku), musí něčím pořádným zaujmout. Z hlediska stylu a jazyka je v tomto směru naděje pramalá, epigonů Borgesů, Kunderů a dalších u nás už je a bude požehnaně, i když výjimky mohou vždy bohužel potvrdit pravidlo, takže nezbyvá nic jiného než buď tematická závažnost, anebo to, čemu můžeme říkat filozofická plus estetická hodnota díla. Což je

v tuto chvíli hodně pythický pojem. Jenže: tohle přece chceme od naší literatury, ničím jiným ani nemůže zaujmout, i kdyby byla na první pohled jakkoli zajímavá! S tematickou závažností literární výpovědi velkou díru do světa beztak neuděláme, něco takového jako novou sovětskou okupaci si ani podvědomě nepřejeme a jiné živelné pohromy také ne. Vždyť i bujará destrukce sociálního státu triumfálně probíhá tam i onde za všemi okolními kopečky a blížící se truchlivá česká varianta může být všem ukradená. Tj. všem překladatelům.

Ergo: nezbyvá než nejkonvenčnější a nejbanálnější odpověď – kéž by česká literatura byla dobrá! Pak si totiž najde své čtenáře i své vykladače i své překladatele i svá média. Určitě si je najde. (Nebo také ne.)

Ivo Harák – literární kritik

Co chci od literatury? Nuže, aby mne zajímala. Aby mne vzrušovala. Aby podněcovala moji fantazii. Aby mne vyzývala k cestě do svého hájemství. Aby mi nabízela prostory otevřené spolubytí. Osobnost je pro mne více než škola či poetika. Schopnost nabídnout víc než vnucování plně již dohotoveného, k čemu nemám co přidat. Nechť tedy nám čtenářům dovolí být také trochu básníky. Oceňuji čistotu stylu (ne přehlednost, ne jednoduchost) – za níž je vidět CELÉHO autora: dočítám Babičku, chystám se na Rozpravu o zdviži.

Štefan Švec – publicista

Chceme od ní každý svoje. Aby pobavila, poučila, přinesla něco úplně nového, napodobila staré, napnula, zabila čas, vytvořila úplně jiný svět, do kterého je možné utéct,

Aby mne vyzývala
k cestě do svého
hájemství. Aby mi
nabízela prostory
otevřené spolubytí.
Osobnost je pro
mne více než škola
či poetika.
Schopnost
nabídnout víc než
vnucování plně již
dohotoveného,
k čemu nemám co
přidat. Nechť tedy
nám čtenářům dovolí
být také trochu
básníky. Oceňuji
čistotu stylu (ne
přehlednost, ne
jednoduchost) – za
níž je vidět CELÉHO
autora: dočítám
Babičku, chystám se
na Rozpravu o zdviži.

...okouzila fantazií,
ohromila odvahou,
hloubkou nebo
genialitou, přinesla
jiné poznání než
matematika nebo
filozofie, přinesla
stejné poznání jako
matematika a filozofie,
svedla někoho, koho
chceme svést,
poskytla námět
k hovoru
či k vlastnímu textu,
důkaz k naší tezi,
případně
psychologickou
pomoc, prozradila
něco o autorovi,
o době, o světě,
o čemkoliv, ubezpečila
nás, že bychom něco
podobného zvládli
taky, zdeptala nás...

odpověděla na hádanky existence, potěšila krásou, ohledala hranice jazyka, okouzila fantazií, ohromila odvahou, hloubkou nebo genialitou, přinesla jiné poznání než matematika nebo filozofie, přinesla stejné poznání jako matematika a filozofie, svedla někoho, koho chceme svést, poskytla námět k hovoru či k vlastnímu textu, důkaz k naší tezi, případně psychologickou pomoc, prozradila něco o autorovi, o době, o světě, o čemkoliv, ubezpečila nás, že bychom něco podobného zvládli taky, zdeptala nás, že bychom nic takového nikdy nedokázali, ilustrovala naše závěry, vzrušila, rozrušila, uklidnila, nabídla nový pohled na skutečnost, umožnila uvažovat o variantách historie, prosadila nás ve světě, naučila naše děti číst, přemohla zlo, přivedla k víře, odvedla od víry, dala nám oddychnout, nedala nám oddychnout, vykolejila, vkolejila, provokovala, předskočila náš doslov, umožnila pochopit ženy, umožnila pochopit muže, vybojovala politický boj, zabíjela, oživovala, případně zvládla tisíc dalších věcí, ke kterým je potřeba. A jaká by měla být? Zaznamenáníhodná. Taková, která mění životy, do kterých vstupuje, a svět, který ji hostí. Taková, která vám dá pocítit, že lidé, kteří čtou, jsou lepší než lidé, kteří nečtou.

Dana Blatná – literární agentka

Dávám přednost knihám čtivým, vždy doufám, že se do knížky začtu a že mě po pár stránkách nezačne nudit a nepřestane zajímat. Očekávám, že se dozvím něco nového, o světě, ostatních lidech a jejich vnitřním světě, o možnostech jazyka, autorovi i o sobě, zároveň ale s uspokojením přikyvuji tomu, co je mi naopak už povědomé a co si mohu dalším čtením jen potvrdit či zopako-

vat. Ano, vše jen na svém místě, alespoň pro tuto chvíli... Literatura by neměla být příliš jednoduchá, bez výzev, ale snad ani tak samoúčelně přechytralá, že pak napsanému rozumí už asi jen autor sám. Od literatury chci, aby mi dávala co nejvíc, nejlépe dle mých momentálních potřeb. Abych nacházela ty správné příběhy a věty ve správný čas.

Ivana Myšková – rozhlasová redaktorka

Doufám, že tato anketní otázka je míněna spíš potouchle než vážně. Pokud totiž začneme vytvářet nějaké mustrы, je s literaturou jakožto svobodnou činností konec. V okamžiku, kdy věc poměřujeme svým ideálem, zkoumání přestává mít smysl. V hodnocení textu se pak omezujeme jen na výčet splněných a zklamáných očekávání, a to je děsivý a netvořivý přístup. Pochtivější mi připadá zformulovat si osobní nárok, který nám pomáhá v orientaci. Tak to koneckonců dělám i já jako rozhlasová redaktorka a nebudu předstírat, že je to jinak. V knize *Varia* Witolda Gombrowicze, která na sklonku minulého roku vyšla v překladu Heleny Stachové v *Revolver Revue*, jsem našla mnoho trefných a potřebných vět, např. tuhle: „*Velká literatura je záměrem, který vyžaduje rozmach, vzlet, svobodu a hrdost, a především vůli něco reprezentovat, nepoddávat se světu, nýbrž svět vytvářet.*“ Jakákoli očekávání totiž zabíjí **původnost**, kterou očekávám (neočekávat není možné) především, což znamená, že se snažím neočekávat nic. Chci se při čtení vydat tam, kde jsem ještě nikdy nebyla a kam se třeba v reálném životě ani nechystám. Chci poznávat paralelní světy a rozpoznávat v nich ten svůj. Chci být textem napadena a zavírována. Ne snad tak,

že bych se od knihy nemohla odtrhnout. Odtržení od knihy je velice snadné a na neodtržené čtenáře nevěřím. Chci být vychýlena ze stávající rovnováhy (jakkoli nerovnovážné). Svět by měl vypadat jinak, věci by měly být zpřeházeny, nic by nemělo zůstat na stejném místě. To chci. Neměla bych ten svět poznat. V první chvíli. Po druhém pohledu by se mi měl naopak vyjevit jasněji než jindy. Tedy vyžadují **přesnost**. Faktografická přesnost je mi fuk, ale přesně musí být vyjádřena myšlenka. Je to jiná přesnost. Nechci umět obsah knihy převyprávět. Text má realitu uchopovat natolik jedinečně a ve svých intencích komplexně, že k převyprávění potřebuje zas a jen sám sebe. Když popíšeme děj, jde jen o jednu ze složek díla. Děj není kniha. Zásadní je jazyk, výraz. „*Literatura je věcí osobnosti, řekl bych dokonce, že není věcí talentu, ale především osobnosti*“, píše Gombrowicz a pokračuje: „*V dnešním světě však už lidská osobnost nebudí zájem. Ti všichni, kteří dělají literaturu, jsou vlastně davem smutných úředníků bez smyslu pro poezii, krásu, velikost. Dělají svou profesi a nejsou to umělci, jsou jen fascinováni předmětem*.“ A tím předmětem by mělo být něco dobře uchopitelného, něco snadno mediálně sdělného. Něco, v čem se dobře vyznáme. Nejlépe dobře uleželá historie druhé světové války. Nebo třeba 11. září. V krátkých anotacích není třeba rozlišovat způsob zpracování, autenticitu autorského zaujetí. Nějak ten obrovský zájem všem těm autorům a publicistům nevěřím. Cítím tam společenskou objednávku. Ale: „*Krása literatury spočívá v tom, že je popřením jakékoli profese*.“ Spolu s Gombrowiczem si myslím, že ani spisovatelství není řemeslo, protože dobrý řemeslník si je příliš jist, že svou profesi umí. Už nehledá. Kdežto **hledanost** je předpokladem tvorby. Dobrý spisovatel se dle mé představy neustále obrací proti sobě, zpochybňuje své zavedené způsoby psaní, denně se táže po smyslu, nikdy nemá pocit, že by psát uměl. „*Vždy-*

ky jsem měl silný sklon k pocitu podrážedenosti a k sebezatravování“, píše Gombrowicz a já se omlouvám, že se k němu stále, už skoro rutinně obracím, ale pro tuhle chvíli nemohu jinak, protože je tak vzácně upřímný, k čemuž má málokdo odvahy: „*Kdyby mi někdo prokázal, že to, co jsem vytvořil, nemá vůbec žádný význam, ani bych se moc nedivil – vůbec to není nepravděpodobné. Každý člověk se považuje za hrozně důležitého*.“ Ano, já tedy Gombrowicze za důležitého považuji, protože u něj – a to vpravdě od literatury chci – nacházím myšlenky, které mi pomáhají žít, které mi projasňují člověka a svět. A pokaždé, když se tak stane, zažívám **úžas** (schopnost přepisovanou zejména dětem, schopnost potlačovanou a zapuzovanou), který prostě ke smysluplné a v pravém smyslu radostné existenci potřebuji.

Jakub Vaníček – literární kritik

Dvě otázky, které k sobě na první pohled patří – a přesto je nutné je striktně oddělit. Zatímco první část má vyjádřit naše subjektivní chtění, druhá směřuje k objektivnímu statu quo. A ten je možné stanovit nejspíš pouze na určitý čas z pozice moci.

Chceme-li tedy něco od literatury, pak především to, aby postupně rezignovala na onu umělou, pod tlakem doby vytyčenou linii mezi soukromým a veřejným. Měli bychom zapomenout na to, že texty musí být psány a čteny v kontextu jakéhosi autonomního světa estetických hodnot. Naopak požadavkem je koincidence intimního světa a veřejného prostoru – toto prolnutí by měla literatura znovu a znovu pojmenovávat, a jak vyplývá z podstaty věci, měla by tento souběh dvou zdánlivě oddělených polí i ovlivňovat. V neposlední řadě také musí zůstat literaturou, obhájit onen výjimečný stav, jímž je jazyk umění.

Chci být vychýlena ze stávající rovnováhy (jakkoli nerovnovážné). Svět by měl vypadat jinak, věci by měly být zpřeházeny, nic by nemělo zůstat na stejném místě. To chci. Neměla bych ten svět poznat. V první chvíli. Po druhém pohledu by se mi měl naopak vyjevit jasněji než jindy. Tedy vyžadují **přesnost**. Faktografická přesnost je mi fuk, ale přesně musí být vyjádřena myšlenka. Je to jiná přesnost. Nechci umět obsah knihy převyprávět.

T úje ká r á

Kateřina Tučková

Žitkovské bohyně

Kateřina Tučková se narodila roku 1980 v Brně, vystudovala dějiny umění a bohemistiku na FF Masarykovy univerzity, v současné době pracuje jako kurátorka. Debutovala novelou *Montespaniáda* (2006), v roce 2009 vydala román *Vyhnání Gerty Schnirch*, za který obdržela cenu Magnesia Litera 2010 – Knižní klub Cena čtenářů a byla nominována na Cenu Josefa Škvoreckého, Magnesii Literu za prózu a Cenu Jiřího Ortena. Je autorkou několika odborných publikací z oblasti českého výtvarného umění.

Na jaře letošního roku vydala Kateřina Tučková v nakladatelství Host nový román *Žitkovské bohyně*.

Coby malou ochutnávku zde uvádíme ukázkou ze začátku knihy.

Prolog

Dovnitř není pořádně vidět. Stoupá si na špičky, aby s nosíkem přilepeným na sklo nahlédla za záclonu zavěšenou zprostředku okna. Mezi bohatými hlavicemi pelargoníí, které se jindy kývají vyvěšené ven a dnes jsou z nepochopitelného důvodu uvězněné za skleněnými tabulkami, je tma. Ale ta tam bývá skoro vždycky. Malými okénky do nitra domku proniká světlo jen během jasného dne.

Otočí se, aby přehlédla cestu stoupající k jejich chalupě. Surmena se tak tak šourá, odjakživa nemůže na nohy a Jakoubek jí taky nepřidává. Je těžký, ona to ví, sama ho už skoro neunes.

Znovu se obrátí k oknu. Zdá se jí, že vidí nohy. Zpoza pece vykukují nohy, sotva od kolen dolů, ale ano, jsou to nohy, obuté v těžkých černých holínách.

— Vidím nohy! Tatínek je doma! křikne za sebe na Surmenu. — Tak přece je doma!

— Počkej, uhní, odsune ji Surmena s Jakoubkem v náručí, když konečně vystoupá až k ní. Skloní se a s dlaní clonící si tvář přitiskne obličej k nejvyšší tabulce.

— No ba, je tam. Holomek.

Narovná se, nadhodí si Jakoubka na lokti a řekne: — Tak pojď, a když se otáčí, ještě je slyšet, jak si pro sebe mumlá: — Ten ať si mě nepřeje, ožrala.

Rázným krokem se vydá kolem hrubě nahozených zdí, ona těsně za jejími sukněmi. Kroky v mokré rozbředlé půdě čvachtají. Snaží se vskakovat do Surmeniných stop, ale nestačí jejímu rázu. Vrznou vrátka a i ona se jimi prosmýkne. Nechá je otevřené a běží kolem Surmeny ke dveřím domu, široká aktovka se jí na zádech kolíbá a nad ní poskakují dva štětinaté cůpky už jen s jednou mašlí. Před prahem se zastaví a s očima doširoka otevřenýma, s bradou spadlou se otočí k Surmeně. Vedle dveří stojí špalek, ale sekerka, obvykle v něm zaražená, chybí. Nafouklá těla kočky i koťat tam musí ležet už řadu hodin.

— To je Micka, řekne překvapeně, — to je naše Micka. A kořata. Ještě nám je ani nestihla ukázat!

Kočí tělo se hnitím vydouvá do tvaru balonu, krvavý otvor krku se hemží mouchami. Těla kořat by se vešla do mističky dlaně. Maličká a plyny dokulata vydutá; kdyby dlaň naklonila, mohly by z ní vypadnout a kutálet se ze svahu dolů, až do Hrozenku.

— Ten ožrala, ten prevít, ten si to odskáče, dusí se vztekem Surmena, bere ji tvrdě za rameno, otáčí pryč od té krvavé scény a tlačí do dveří, dovnitř, do malé předsíně.

— Otři si boty, ať nenaděláš, řekne jí nazlobeně, ale není třeba, ona stojí, pomalu šoupe nohama o rohožku a otáčí se, aby ještě zahlédla, co zbylo z Micky.

— Nedívej se tam, budeš mít zlé sny! prikazuje jí odvrátit pohled Surmena a Dora se jako o překot rozběhne předsíní. V kuchyňských dveřích do ní vrazí. Nekonečný zlomek vteřiny, v níž se v letu posledního kroku promýkne mezi Surmeniným bokem a rámem dveří a dokončí svůj drobný krok s pohledem náhle připoutaným k prkenné kuchyňské podlaze. Vedle tatínkových nohou leží maminka v sukni vykasané nad stehna a kolem ní, všude kolem ní kaluž temné, zaschlé krve. Ticho. A oni tři ve dveřích jako sousoší.

— Věéén! projede jí najednou jako ostří nože Surmenin vysoký hlas, škubne jí, až celá poskočí, klepne hlavičkou o futra a běží ven, nohy o sebe šokbrtají, div že neupadne. Za sebou slyší Jakoubkův vyděšený pláč a Surmenin křik, který se zasekl na jediném slově: — Věéén! Ven! A ona běží, dvorem kolem Micky a jejích kořat, podél dřevěného plotu, proběhne vrátky, běží kolem domku, po cestě rozmoklé letním deštěm, cestou dolů, dál. Až k Surmeninu. Tam se zastaví, způsobně otevře a zavře vrátka a pomalým krokem jako vždycky zajde k lavičce na nábí. Usadí se a s pohledem upřeným do protějšího kopce čeká. Vidí, jak cestou, kterou právě běžela, pajdá Surmena ohnutá Jakoubkovou tíží, ale rychle, tak rychle, jak ji ještě nikdy neviděla. A už se

k ní nese bratrův pláč i její supění, které se nezklidňuje ani tehdy, když k ní Surmena dosedne na lavičce a s rukou na Jakoubkově hlavě a jejím rameni je konejší.

— To nic, to nic, říká Surmena.

Ale ona jí nevěří. To není nic, toto.

Slunce už zapadlo a do hor se vkrádá tma. Sedí na lavičce a Jakoubkův pláč pomalu utichá, jen tu a tam ještě vybublá v drobném, trhaném vzlyku. Za chvíli už Dora slyší jen jeho pravidelný dech šramotící soplíkem. Surmena už oddechuje klidně, ale ruka objímající Dořinu ramínka opásaná řemeny aktovky se jí stále chvěje. Na těch řemenech jsou velké červené odrazky, tak jak si přála. Velké červené placky, které odrážejí světlo, když na ně někdo posvítí, takové, jaké mají děcka zdola, z Hrozenku. Jely pro tu brašnu s maminkou až do Uherského Brodu, to bylo minulé léto.

Nad jejich domkem na protějším svahu se už setmělo, noc se vynořila zpoza kopce v pomalém, nezastavitelném proudu, jako by ji někdo vyléval od Bojkovic.

— Zůstanete u mě, řekne pak Surmena.

A když ji ukládá do dek a vydělaných ovčích kůží za peci, do tepla, které se rozlévá všude kolem ní a po spařeném máku i v útrobách jejího žaludku, stačí Dora ještě zaslechnout: — Nic se neboj, však my to spolu zvládneme. Budeš mi dělat andzjela. A budeš se mít dobře. Uvidíš.

Část 1.

Surmena

Dlouho si myslela, že tou událostí začalo všechno jejich trápení. Jenže ono to vůbec nezačalo tehdy, v tom okamžiku, kdy stáli ve dveřích chalupy na kopravské kopanici a zírali na těla rodičů. Dora nebyla tak hloupá, aby ze vzrušených tváří vesničanů nevyčetla, že to začalo už kdysi dávno, tak dávno, kam její krátká paměť zdaleka nesahala. Neošálily ji jejich zkormoucené obličeje a řeči jako: —

Taková nešťastná náhoda! nebo: — Proč se to stalo zrovna vám!? Neobalamutili ji, protože i ona byla součástí toho celku, cítila s ním, dýchala s ním. A i když se snažili sebevíc, i k ní to zkrátka časem prosáklo, to, co se neslo šepandou za jejími zády, totiž to, že to do sebe přesně zapadá, že se to muselo stát nějak takto. Takto, nebo možná trochu jinak, ale zkrátka podobně nešťastným způsobem. Protože i její matka byla bohyně a žádná bohyně nemá lehký osud.

Na druhou stranu, toto zřejmě překračovalo všechny meze, pochopila Dora, když jednou zaslechla, že pod sekerou neskončila žádná, co znala tajemství bohování, už víc než tři sta let.

Tak proč její matka? ptala se pak pořád dokola. Ale odpověď nedostala. Nikdo o tom nechtěl mluvit, každý jen zděšeně odvracel tvář, jako by se rouhala přímo před svatými ostatky, kdykoli na to zavedla řeč. Mlčela i Surmena.

A tak jí nezbývalo nic jiného než udusat to někde hluboko v sobě a vzdát to. Dospěla k tomu za několik měsíců a zabouchla za tou událostí dveře, prásk, rozhodnutá se k tomu už nikdy, nikdy nevracet. Ať už to začalo, kdy chtělo, a ať už se to stalo, jak a proč se to stalo.

Ostatně, měla napilno. Musela se učit být andzjelem a pod přívalem nových, vzrušujících událostí se pomalu, postupně vytrácel i její žal. Ona – andzjelem!

Předtím o nich jen slýchala. O dobrých andělech, kteří vodí potřebné k bohyním a přitom nikdy nepřijdou zkrátka. Nikdy ale žádného nepotkala, i když se kolikrát schválně zdržovala na stránkách, ze kterých mohla vidět k Surmeně, k Irmě nebo ke Kateřině Hodulíkové.

— Ukaž mi svého andzjela, tetičko! Kdo ti ho dělá? chtěla po Surmeně vědět, kdykoliv tamtudy měly s matkou cestu. Surmena se tvářila, jako by o žádných andělech nikdy neslyšela a její matka Irena se smála. — Já jsem taky bohyně a viděla jsi u mě někdy nějakého? ptala se. Jenže její matka byla jiná bohy-

ně, taková zvláštní. Vlastně moc nebohovala. A andělé k ní proto nikoho nevodili.

A teď to tajemství puklo, samo od sebe, aniž by se jeho podstatu snažila vyštátat, otevřelo se jako přezrálý lusk a naráz vydalo všechny své plody: nejenže se dozvěděla, kdo jsou andělé bohyní, ale stala se jedním z nich.

Svět se od základů změnil. Ta tam byla dlouhá odpoledne, která se podobala jedno druhému, ty tam byly chvíle plné nudy, v nichž se život rozpíjel do rozostřených kontur. Od té doby, co se stala andělem, už nikdy zbůhdarma neseděla na lavičce na zápraží horské samoty. Její čas se stal součástí času

mnoha lidí, mezi nimiž zastávala důležitou roli. Vykonávala ji hrdě a s vědomím odpovědnosti k tajuplné tradici, která vycházela z minulosti tak dávné, že si nikdo ze Žítkové, nikdo z Kopanic neuměl představit z jaké. Každý jen uctivě pokyvoval: — Bohování je prastaré, bohyně a andželé tu byli odjakživa.

Odjakživa, odvždycky, Dora to dobře věděla, co ale do chvíle, než se stala andělem, netušila, bylo, že bohyně a jejich umění jsou taková vzácnost. Že je jinde nemají. Když byla malá, tak si dokonce myslela, že být bohyní je jen jedna z forem existence – že ženy se zkrátka dělí na tetky z pošty nebo jednoty, na

dojičky a krmičky z JZD Žítková, a na ty, co se živí jako bohyně. Zdálo se jí to být stejně přirozeným povoláním jako jakékoliv jiné. Ani ji nenapadlo, že by to tak nebylo i jinde.

Teprve až se stala andělem a poznala, z jak velkých dálek za bohyněmi lidé jezdí pro radu nebo léčení, pochopila, jak jedinečné ty ženy jsou. O to nadšeněji pak andželovala a pečlivě dodržovala všechno, co jí Surmena kladla na srdce.

— Když přijede autobus, stůj vždycky poblíž zastávky, nikoho na sebe neupozorňuj, jen čekej, až tě někdo osloví. Jestli se bude ptát na cestu k bohyni, zeptej se na oplátku ty, jestli je ten člověk tak hloupý, že věří na bohyně. Počkej, co ti odpoví. Když bude rozpačitý, doved' ho. Když bude moc sebejistý, radši se klid', od takového nepojde nic dobrého. A dávej si pozor na dvojice, pamatuj si, že lidé sem častěji jezdí s trápením, se kterým se potýkají sami a ke kterému nepotřebují žádné svědky, opakovala Surmena často.

Dora si to zapamatovala dobře. Pečlivě si prohlížela lidi, které vyplivly odpolední autobusy z Brodu, a když viděla někoho cizího rozpačitě se rozhlížet kudy kam, připletla se mu do cesty a počkala, až se jí zeptá: — Holčičko, prosím tě, nevíš, kde tady bydlí bohyně?

Ti lidé byli různí, obyčejní i zvláštní, téměř vždy osamělí a ustaraní, ale čas od času se mezi nimi objevily i dvojice, před kterými ji varovala Surmena. Nejčastěji to byl muž se ženou, oba mladí a zdraví a vůbec nevypadali, že mají nějakou starost – Dora by do nich rozhodně neřekla, že potřebují pomoc bohyně. Na jeden takový pár si dodnes dobře vzpomíná, potkala ho zpočátku svého andželování.

Ta dvojice postávala na zastávce ještě dlouho poté, co autobus odjel, přesně tak, jako to dělávali přespolní, když se rozhodli vyhledat některou z bohyní a neznali k ní cestu. Dora je chvíli pozorovala – turisticky oblečenou ženu, která ve svém oděvu v pracovní den působila nezvykle a která se zprudka napřímila vždycky, když k ní muž, co s ní přijel,

úkosem promluvil, a muže v klobouku a dlouhém plášti, který se choval, jako by k ní vůbec nepatřil. Doře se zdáli podezřelí a chtěla proto zmizet, ale dřív, než se stačila otočit, viděla, jak ten muž kývl a žena se na jeho pokyn vydala směrem k ní.

— Holčičko, prosím tě, nevíš, kde tady bydlí bohyně? zavolala pak na ni ta ženská lísavě.

Dora chvíli tiše přešlapovala, pak ale váhavě přikývla a ukázala na vršek hory Kykule.

— Až tam nahoře, v lese. Vede tam modrá značka, podle ní přijdete až ke křížku a od něj uvidíte jedinou chalupu, tam bydlí bohyně.

Žena jí horlivě poděkovala, z kapsy vytáhla pětkorunu, kterou jí vtiskla do dlaně, a svižně odcházela ukázaným směrem. V závesu několika metrů ji následoval ten muž, který si mezitím v doslechu zdůvěřil zavařoval tkaničku. Dora se za nimi dívala, dokud se jí neztratili v ohybu cesty vedoucí k úpatí nejvyšší karpatské hory.

I dnes by ji zajímalo, jestli ti dva tenkrát přenocovali v krmelci uprostřed hlubokého lesa, kterým nepronikalo nic, jen jediná modře značená stezka, která vedla z Hrozenku ke křížku a pak se ztrácela, nebo jestli se stihli ještě vrátit do vsi. Každopádně poslední autobus na Brod odjížděl v 16.15 a ten stihnout určitě nemohli.

Ale ne všichni cizinci bývali tak podezřelí. Naopak, většinou to byli lidé, kteří Surmenino vědění opravdu potřebovali, Dora je po čase poznala už na první pohled. Zachmuřená starší dáma s igelitkou byla jistota, ta šla obvykle kvůli dětem. Mladá holka rozpačitě postávající u tabule s jízdním řádem, to byla taky jistota, ta si šla poslechnout o lásce. Taky tam přijížděli lidé, kteří vypadali nemocní. Všechny takové Dora k Surmeně vodila ráda, protože věděla, že jim pomůže a že se jejich tváře už brzy rozsvítí něčím zvláštním, nadějí.

Dora je už na zastávce, kde ji požádali, ať je zavede k bohyni, brala za ruku, a vyváděla nahoru, kolem hřbitova, kopanice Čjérné, le-

sem až k rozcestí, odkud už mohli zahlédnout Surmeninu chalupu na Bedové. A přitom andželovala, přesně tak, jak ji naučila Surmena.

— Měl jste dlouhou cestu? vyzvíдалa Dora a tvářila se přitom, jako by jí to přišlo na jazyk jen tak, aby řeč nestála.

— Nejste po cestě unavený? Surmena vám uvaří čaj z jitrocele, ten vám udělá dobře!

— A cože jste takový smutný? To vás něco trápí?

— Na těle? Nebo na duši?

Neumí ani spočítat, kolikrát to se Surmenou procvičovaly – systém chytrých otázek, jejich rozptyl v čase a ledabylost jejich kladební. Jako by samosebou si pak Dora během dlouhé cesty na vrcholek žitkovských kopanic povídávala s lidmi, kteří, čím výš do hor stoupali, tím byli vřelejší a upřímnější, jejich dlouho potlačované starosti z nich vyvěraly, někdy pomalu, jindy o překot, ale s vědomím, že už už dojdou úlevy, že balvan svých starostí co nevidět složí na prahu chalupy ženy, která prý pomůže s každým trápením. Během toho výstupu tak Doře, neznámému cizímu děcku, které jim za chvíli mělo zmizet ze života, prozradili, co je trápilo, a tak na konci té cesty, tam, kde se stezka větvila ke dvěma kopanicím, Kopravzům a Bedové, a kde se s nimi loučila, o nich Dora věděla všechno. No a pak stačilo už jen těch deset minut, o které lesíkem přiběhla ze zadu k Surmenině domku dřív než návštěvník obcházející louku po obloukem se vinoucí cestě, aby jí mohla říct, co se dozvěděla.

— Tak pojďte, pojďte, vítala pak Surmena návštěvníka, dřív než otevřel dvířka plotu, — pojďte a nebojte se, já vám pomůžu, od bolesti zad i od té patálie s těmi ztracenými penězi, jste vy to ale hlava děravá, že? Ale nevádí, snad nebude zas tak zle, tak pojďte, pojďte, však my už spolu vymyslíme, jak to celé napravit!

Nebylo jediného návštěvníka, který by neupadl v nábožnou úctu před ženou, která, sotva jej uviděla, dokázala přečíst všechna jeho soužení, aniž by cokoliv vyslovil. Ti lidé

pak pokorně vcházeli dál, do tmavé světnice, v níž se zastavil čas v polovině minulého století a kde Surmena rychle stavěla na plotnu hrnek na roztavení vosku a na stůl mísu s chladnou vodou.

— Tohle je to, co jim pomůže nejvíc, smála se po jejich odchodu dobrosrdečně Surmena, když se jí Dora později, když už z toho měla rozum, ptala, jestli ty lidi nepodvádějí.

— Když už se odhodlali přijít až sem, za neznámou starou ženskou, o které podle kdovíjakých povídaček věří, že jim může pomoci, tak už musejí být v pořádné bryndě. Možná bývám jejich poslední naděje. Jdou sem a mají strach, taky pochybují, ale naděje je sem táhne. A abys věděla, častěji jsou to takoví, kteří nemají potíže na těle, ale na duši. A takovým se pomáhá líp, když se přestanou trápit zbytečnými otázkami, jestli mám nebo nemám schopnost jim pomoci... Víš, jak se jim uleví, když hned na prahu uvěří, že mám zvláštní moc? A čemu se vzájemně vyhneme s těmi, co by se přede mnou hlídali říct na plnou hubu, co mají za potíže? Říká se, že víra uzdravuje. A oni věří, že jim pomůžu, a to se pak taky splní. Už tomu rozumíš? To není podvod, to je chytrá pomoc.

Dora na to přistoupila bez dalších otázek, stejně jako na Surmenin příkaz: — Jen o tom nesmíš s nikým mluvit. Nikdy nesmíš říct nikomu jinému než mně, co ti ti lidé po cestě říkají a že s tebou vůbec mluví. To je tajemství, které musí zůstat jen mezi námi, rozumíš?

Dora kývla.

— Kdyby se to prozradilo, už by ta pomoc nefungovala. Chápeš?

Dora znovu přikývla.

— A hlavně hleď vždycky na všechno, co ti lidi povídají, co nejrychleji zapomenout. To udělej kvůli sobě, jinak tě jejich trápení brzo začnou trápit taky. Slibuješ?

A Dora slíbila, protože v té době neexistovalo nic, co by Surmeně odmítla.

Pražskému publiku představila Kateřina Tučková svůj nový román 29. března v Knihovně Václava Havla.

T
úje
ká
r
á

Michal Šanda

Dušan odstrčí věci na okraj stolu a rozloží před sebe mapu.

Adam: Ukaž, kde je Střezimíř? Já jsem, nevím proč, měl odjakživa pocit, že je před Voticema.

Dušan: Přijedeme před devátou, takže v pohodě, ve vsi je krám, já si tam koupím mattonku, víc toho nechci s sebou tahat; a tatranky pro případ, že by na mě přišla krize jako v Brdech.

Adam: Já si беру mulťák, ale ten si namíchám doma. A potom po žlutý?

Dušan: Můžeme po žlutý, je to sice po docela zarostlý pěšině, a navíc ne moc pěkným lesem, ale není to dlouhý. Nahoře potom vede červená z Mezna. Jak ta bude vypadat teď na jaře, bůh sud.

Adam: Nebo to můžeme stříhnout po silnici.

Dušan: Nebo.

Adam: Minulej tejden jsem probíral fotky a promazával je. To ti je hafo krajin, co člověk vyfotil a nasysloval si do compu za těch pár let, co existují digitály. Mezi nima tam byla i fotka Borotína. Rybník, stavidlo, za ním hrad.

Dušan: Klasika.

Adam: Jasně, naprostá klasika, co bejvala na každý pohlednici. Chci říct, že už jsem v Borotíně někdy bejt musel, jenomže kdybys mě zabil, vůbec si na to nevzpomínám.

Dušan: Hlavně aby sis zejtra vzpomněl, že máš zajít na nádraží koupit lístky.

Adam: V kolik že to jede?

Dušan: Jestli chceme bejt ve Střezimíři před devátou, musíme courákem v 7.10. A ne že mi v sobotu řekneš, že jsi zapomněl na místenku.

Adam: To se stát může.

Dušan: Na týhle trati je místenka pro kola povinná!

Adam: V tom případě doufej, že na nádraží nepotkám doktora Alzheimerera.

Dušan: Já spíš doufám, že s námi v kupé nepojede žádný ze sluchátkářských dementů. Když jsem jel sem, v metru byl spratek – sluchátka na plný pecky. Duc! duc! duc!

Adam: Neboj, v sobotu takhle brzo po ránu sluchátkáři nebudou. A z Borotína chceš jet kam? Mohli bychom tam lupnout pívko na rozjezd.

Dušan: Dopoledne bude hospoda ještě zavřená. Myslel jsem vzít to na Kamennou Lhotu.

Adam: Kam že?

Na kolech Jistebnickem

- Dušan: Jak mám prst.
- Adam: Jsem pro. Po modrý a do Jistebnice.
- Dušan: Je to docela obstojně udusaná polňačka.
- Adam: Ideál. Po polňačkách jezdím mnohem radši než lesem. Já už, kamaráde, začínám blbě vidět a uvažuji o brejlích. Když to rozpálím v lese, každou chvíli přehlídnu kořen, a to je o držku.
- Dušan: Čili o kejhák.
- Adam: Neboli o tlamu!
- Dušan: Já už se těším, až vyrazíme!
- Adam: A jak já!
- Dušan: Jenom bych byl fakt nerad, aby nám to hned na začátku zkazil nějaký duc! duc! duc! Sobci. Řekni mi, kde se v nich bere ta bezohlednost? Jestli jedeš tramvají, autobusem nebo vlakem, to máš egál, všude se najde dement se sluchátkama. Není to ale tak dlouho, co jsem jednomu začal mávat novinama před ksichtem.
- Adam: Ha, ha!
- Dušan: Nesměj se, to je stejnej mustr. On otravoval mě, tak jsem mu to vrátil. Na hrubej pytel hrubá záplata. Měls ho vidět.
- Adam: Jsou mladý.
- Dušan: V tom to není – nemaj kindrštůbe.
- Adam: Za našeho mládí nadávali nakvašeníní stárnoucí chlápci, jako jsi teď ty, zase na nás.
- Dušan: A měli recht. Se na to podívej, každá příští generace je ještě víc bezskrupulózní než ta předešlá.
- Adam: Bez co?
- Dušan: Slyšel jsi dobře, nesnaž se to zakecat vtípkama, tohle totiž moc vtipný není.
- Adam: Ty jsi ale v ráži. Šoupni sem tu mapu.
- Dušan: Jo, jsem v ráži.
- Adam: Už jsem si vzpomněl! Silvie byla v těchhle končinách na kalanetice a Borotín fotila ona.
- Dušan: Říkám ti, dvacet minut jsem musel poslouchat duc! duc! duc!
- Adam: Z Jistebnice bychom mohli pokračovat do Nadějkova. Podle mapy to odhaduju na deset kiláků, tam jsme za půl hodinky.
- Dušan: Duc! duc! duc! duc! duc! Po takový masáži mám adrenalin až tady.
- Adam: Nech už toho. Náš Tonda má taky empétrojku a co?
- Dušan: No tak je další z řady dementů.
- Adam: Nebuď demagog. Jestli někdo poslouchá muziku moc nahlas, nebo ne, pro to neexistuje objektivní měřítko. Mně třeba to vůbec nevadí.
- Dušan: Objektivní měřítko setsakra existuje.
- Adam: Neexistuje.
- Dušan: Ale existuje.
- Adam: A kdo ho jako stanoví?
- Dušan: Já.
- Adam: Prosím?
- Dušan: Pokud by bylo podle tvýho a norimberskej proces by nestanovil měřítko, dumalo by se ještě teď, jestli byl Kaddáfí vrah, nebo lidumil.
- Adam: Právě jsi mě nasral. To chceš srovnávat kluky se sluchátkama s Kaddáfím?
- Dušan: Tos řek ty.
- Adam: Čuráku!
- Dušan: Važ slova.
- Adam: To ty si nevidíš do huby.
- Dušan: Vyser se na to!
- Adam: Jo?
- Dušan: Říkám ti, vyser se na to, ten mě vytočil tak, že ji dneska někomu natanukuju.
- Adam: (strčí do Dušana) Nějakýmu dítěti? První rána přistane Adamovi na bradě, druhá na solaru.

Žij odvázaně! Žij po svém! Žij na plné pecky!

S bubnovou sekačkou Vari BDR – 620 Lucina!

Výrobce: VARI | Záběr: 62 cm | Hmotnost: 61 kg | Výkon motoru: 4,8/3600/6,5 (3,8/3600/5,1) | Obsah motoru: 187 ccm | Pojezd: 2,5 nebo 3,4 km/h ano | Rozměry : 1730 x 795 x 1191 mm | Nastavení výšky stříhu: cca 4 cm | Otáčky: 3200 (+/-100) | Typ motoru: HONDA GCV 190 | Množství motorového oleje (l): 0,55 | Objem palivové nádrže (l): 1,1 (0,91) | - Bubnová sekačka VARI BDR-620 LUCINA 65, motor HONDA GCV 190 Pro extrémní sečení lužních i horských luk – BDR-620 Lucina – byla vyvinuta zcela nová kategorie VARITyp motoru: HONDA GCV 190 Objem motoru (cm³): 187 Výkon motoru (kW/rpm/HP): 4,8/3600/6,5 (3,8/3600/5,1)* Krouťící moment (N.m/rpm): 13,5/2500 (11,3/2500)**technické údaje měřené metodikou SAE J1349 Nastavené otáčky motoru (rpm): 3200 (+/-100) Objem palivové nádrže (litry): 1,1 (0,91)* Palivo bezolovnaté (okt. č.): 91–95 Objem olejové náplně v motoru (litry): 0,55 Jakost oleje v motoru: SEA30,15W-40 Délka x šířka x výška (mm): 1730 x 795 x 1191 Otáčky žacího disku (min-1): 2068 Obvodová rychlost nože (m/s): 64,2 Šíře záběru (cm): 62 Výška sečení (cm): cca 4 Počet nožů: 4 Počet rychlostí: 2 Pojezdová rychlost (km/hod): 2,5 nebo 3,4 Rozměr kol zadních: 3,50–8,00 Brzda nože: ano Typ spojky: napínací kladka Typ převodové skříně: šneková Objem olejové náplně v převodovce (litry): 0,025 Jakost oleje v převodovce: SAE90,80W-90 Řídítka nastavitelná stranově: ne Řídítka nastavitelná výškově: ano Plošný výkon stroje (m²/hod): 1244–1680 Příslušenství: boční plachetka Hmotnost (kg): 61.

Spamy

Petr Štengl

S jazykem se to má všelijak (myslím mluvený jazyk, žádné kolumbijské kravaty v tom nehledejte), jedna věc je však jistá a potvrzená: jazyky se vyvíjejí, proměňují, vstřebávají do sebe vnější cizokrajná slova, podléhají těm nájezdům cizáků, všelijak se cizí slova uzpůsobují a šíjí na míru a v neposlední řadě taky zanikají.

Jako správný umělec si tróufám vizionářsky věštit budoucnost a dovoluji si předložit laskavému čtenářstvu svojí vizi budoucího jazyka, který bude založen převážně na automatických překladačích, které se tak vlastně stanou novými tvůrci jazyka. (Za sto let se stejně bude všude mluvit čínsky.)

vítám mi umožňuje dostat se do oceánu lás-
ky???????

I am miss Hope Mbia podle jména

Jaký máte názor na "zabývá" poezie nebo "angažovanost" v poezii?

Totéž platí pro odrazy v poezii - tento člověk má evidentně nějakou příčinu. Pokud něco nebude způsobovat chyba je na straně příjemce, čtenáři. Ti, kdo odmítají interpretaci tuto báseň, též odborník na vlastních slov v jeho postavení a jeho mnoho kloak v době, kdy se autor pokusil zachytit. Ale pokud to udělal? Tato čtečka nerozpozná, dokud není začala číst a mluvit o tom.

Z tohoto je "zabývá" poezie, není příliš jasné. Nejde o to. Mám obavy dost, tak proč bych měl zájem o nějaké poezii, a stejný kruh. Koneckonců, nikdo neví, co poezie se zabývá. A vůbec, náhodně míchat "zapojení" a velkou hmotnost a bude se snažit dosáhnout co nejširší spektrum čtenářů? Expozice v podobě hmotnosti o možném zhoršení sportovního výkonu a lepší výsledky (obchodovatelné) a spousta menších čtenáři, protože to je předmětem předžvýkáno. A uložte jej do fabulation básnické sbírky, že problémy zahraniční fiktivně stanovené v českém prostředí. Myslím, že poezie je nějakým způsobem podílí na skutečném světě, který nás obklopuje přímo.

Dal jsem pár lidí z mého okolí "(ne jen studenti v české literatuře) v různých věkových skupinách a několik básní amerických básníků - především pro vás. Reakce, se zdají být - nepřátelský kroutí hlavami a obraně věty typu: "Nechápu, co si myslíte, jako, myslím, že je to dobré, ale já opravdu nechápu?" Co byste jim řekl?

Řekl bych, že pravdu řekl, mě do pekla, když si můžete poslechnout básně dolu, tak, že jsou hloupí. Myslím, že je to nechutné všezahrnující lidé něco mokrého. V období postmoderny, kdy tento člověk znovu a znovu, aby se ujistil, názory něj. Také si myslím, že to je čtyřicet jedna let Rudého

režimu, že lidé tady vlastně zanechávat stopy hmatatelné, viditelné ve všech generacích. Co se děje i v demokratickém systému, že lidé říkají, tyto názory mohou, ale nemusí říct, protože si myslí, že nikdo nebude poslouchat, je jen důsledkem komunismu. Je to člověk, který se snaží tento čas, zemřel. Totéž platí pro odrazy v poezii - tento člověk má evidentně nějakou příčinu. Pokud něco nebude způsobovat chyba je na straně příjemce, čtenáři. Ti, kdo odmítají interpretaci tuto báseň, též odborník na vlastních slov v jeho postavení a jeho mnoho kloak v době, kdy se autor pokusil zachytit. Ale pokud to udělal? Tato čtečka nerozpozná, dokud není začala číst a mluvit o tom.

XX

Ahojte, jak se vam dnes dari? Ja jsem vas milacek ode vseh.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

SMRKY3.doc

ahoj

Jak se vám dnes daří? Doufám, že fine.
I viděl váš mail (www.uzitecny.net) a musím

zajímavé se s vámi spojit, napište zpátky ke mně,

Slečna Alise

[illegible]

Zdeněk Zdeněk, v budově zvané střední, investici postaven. Nevěděl, proč se říká, že nevěděl, kde byla postavena, aby se Zdeněk telefonní číslo. Vysvětlil, že jeho investiční politika agenta, a zeptal se ho, jestli se zajímá o téma. Nevěděl proč, ale on říká, že odpověď je ano. Uspořádal setkání v sídle společnosti investice. Nevěděl proč, ale slíbil, že přijde. Co? Ježíšmarjá! Nemohla uvěřit, že jí! Neodvázal podepsat věc. Nevěděl, proč se s ní. V dopoledních hodinách byla poprvé shromážděna měsíční dávka léku psychiatrie. Setkání přišel o hodinu dříve. Nelze najít kavárnu, otevřel a vedl stavební ledu k léčbě nápis. Lonely vypadal toužebně alkoholiků v průběhu lahví piva. Police vyvážené kečupy a čipy. Na stěnách visely ze štítku. Pwoyibisyon jíst dobré potraviny, které jsou zakoupené v našich prodejnách! Káva byla špatná, místo plastové nádobí serepeti?ka. Mladík se u pultu, ukázal chléb se šunkou, řekl mi v sendviče šunkovej. Vzal do plastového sáčku, měl s sebou do plastového sáčku, zaplatit a vypadnout. Do začátku jednání je ještě dost času. Stál u zdi polepené pla

Nešťastný. Stáli na silnici. Auta v rostoucí sloup začal foukat. Není ho slyšet, co proti muži. Tam byl explozyon. Direkteman před ním, měl srazil s dodávkou vozu. V osobním automobilu ženu sedící. No nedívejte se na vás způsobit! Manželka! Svedl řidič větry. Žena mlčela, vytáhla a začala telefonovat. Byla vinen? Pro

káty, ptát, proč tady je právě teď uvízl ve zdi a sledoval dění na velké křižovatce. Red autobusová zastávka. Vedle něj se skřípěním brzd zastaví auto. Řidič osobáku začal létat gesta ostře na autobusové zastávce. On otevřel okno a ne kdo jiný. Druhý vůz zastavil, vyskočila z řidiče. Nyní dva gesta. Autobusová zastávka jen setřásla, zavřete okno a pomalu vyjel. Nešťastný. Stáli na silnici. Auta v rostoucí sloup začal foukat. Není ho slyšet, co proti muži. Tam byl explozyon. Direkteman před ním, měl srazil s dodávkou vozu. V osobním automobilu ženu sedící. No nedívejte se na vás způsobit! Manželka! Svedl řidič větry. Žena mlčela, vytáhla a začala telefonovat. Byla vinen? Pro

nabouraný auto začalo tvořit kolony. Řidiči znělo. Bylo na čase. Čekal na zelené panenky, šly na schůzku. Na recepci, kde recepční hlášeny kyseliny a jít. Ale napsal v knize biy pera lemována ušmudlaného vydání v plastové karty. Nevěděl, co s tím dělat. Pobočky a železa križi které byly nádrže barikády, nechtěl jít. Ty musí obsahovat díry! No, díru v lese! Zavolal výtahu. Zmáčkł tlačítko na sedmé místo. Neměl pocit, že výtah začal pohybovat lépe. Stiskněte tlačítko a vzpomínal scén ve filmu se zaseklým výtahem. Nakonec se spustí výtah. Byl v sedmém a osmém patře. Byl to muž v obleku s blízkým mobilní telefon až po uši. Mohl byste prosím přestat v sedmé? On mande. San nepřestali mluvit, nebo se jen dívat, spojit z numerické klá-

vesnice dveře výtahu otevřely a ona se objevila v sedmém. Krásná dívka na recepci seděl v malé spolupráci, nazvané Atrium. Nevěděl, co je atrium. Zdeněk postavil ho. V

místnosti, která byla uzavřena v horké. Vzal ji do nové černé kožené bundy a na sedadle vedle něj ležel černý plastového sáčku. Zeptal se, proč on seděl. Dveře se otevřely, třesoucí se pod ruku a představil se. Zdeněk stavební šel rovnou na to. Ví, že když dáte peníze do KDF nebo YMG nebo KMC, což jsou firmy, které vyrábějí solární panely, dnes jsme všichni ekologové, dobře, tak to je pravda. Bush bude chtít skončit s čistý stůl, vyhodit celé vedení bank, které nalil peníze a ti, kteří vložili své lidi. Teď, když poražena! Ale pokud to vyžaduje Obama, nebo jiné, že Mc Cain přes Bush, takže slova o nástupnictví, aby w.Sa v slzách, ale dělat to před pádem. Protože jinak by bylo po všem, a to by bylo velké problémy. Víte, když za mnou někdo přijde a 200 000 MA, takže si nemyslím, obchod s ním. S tímto typem Trivia nemůžete dělat nic. To je ztráta času mě. Řekl přímo zákazníkovi. Podívejte se, možná trochu Boening. Boening je pravda. Když se plány trochu vyplašej zbuchne a akcionářů, se bude prodávat a dolů. Nedosahuje, říkáme, šedesát pět až šedesát. Ale vím, že bezpečnost je Boening, tak koupit, počkejte, až se situace uklidní a pak prodej. Bush nechal banky padnout. Nalil do sedmi zdarma miliardy dolarů.

Kongres odmítl, aby ho také pád. Víte, všichni vypadají. Naše servery jiné než tady. Senators se kontrakce trochu, ale nakonec to podpořej. To se mu také na kanálu. Zdeněk postaven v interpretaci svých papírových map po?márával a třetí číslice. A kresby zbuchlého avyyonu. Mwen víme, že při investování nebo YCGé?ka GMka, že lidé, kteří mají, nepoložej. Ale pokud bych měl investovat do padesáti procent, bylo by to smysl. Nejsem spáchat sebevraždu. Ale pokud někdo krwa, že bude sedět v křesle a kouří doutník, dodine půlmetrovej, (jeho srdce přeskočit tlukot! Ano, ano, odpověď je ano), takže se nemusíte to udělat! To není moje práce. Chci, aby lidé zapojeni do obchodu. Chcete-li zachovat, Zdeněk švenkoval, kdy byla postavena do černého plastového sáčku frwase. V plastovém sáčku se: blok, tužk, nabíječka pro mobilní telefony, sluneční brýle a tlusté ponožky. Mezi nimi ruce. Ví, jak kartu používat ve výtahu. Stiles proběhlo bez problémů. On boutone mobilní telefon před zasedáním, díky, jinak uřízl. Zobrazí se zpráva nová. Od jeho manželky. Miláčku, mám velký problém pro vás. Já ne. Musíte cítit, že mám za zlé život s vámi. Rozdíl mě miluješ lásku a život s tebou je jasný! Jistě obohatí, ale já nemám co na vás! Omlouváme se, ale není pokračování. Není nadále sledovat. Je telefon, byl kase. Li práce autem. To bylo krásné počasí, babí léto v zárodku. Byl šťastný s tím, jak on dělal ráno celek. Práce zůstane až do...

úje v ře
ká
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
ATULUJEME Vás e
r
ME Vás e-mail I.D.J
je vítězem Meziná
d sponzora-Lotto /
in-á-dé IDNPL S

Předmět: GRATULUJEME Váš e-mail I.D je
vítěz!!!

GRATULUJEME Váš e-mail I.D je vítěz!!!

Váš e-mail ID je vítězem Mezinárodní bez e-mailu lotto od sponzora-Lotto / Micronet / De Lotto Mezinárodní IDNBLSC Alliance Group DeMega-Lottoz milionu eur ZDARMA. Loterie

programu International loterie probíhá na 14TH October, 2011 v Madridu ve Španělsku, ze speciálního počítačového systému hlasování. Váš e-mail je vítězem ? 525,950.00 s referenčním číslem: *FY2009:50 37 19 12 21*EUR , dávka číslo: *Q32009 Intralot/5 & 6** , šťastný číslo: 9-13-21-30-31-44. Váš e-mail vítěz loterii ve 3. kategorii.

<http://www.euromillones.com.es/>

Byli jste schválila výplatu ? 525,950.00
v hotovosti u

souboru REF.N:
DPS/S/0999/171/EUR. To je z celkové pe-
něžní cenu ? 525,950.00 rozdělena mezi se-
dmnácti mezinárodních výherců v této ka-
tegorii.(Osmnáct milionů šest set sedmde-
sát jeden tisíc čtyři sta deset eur)

Gratulujeme! Váš vítězný peníze jsou nyní uloženy v bance a pojistné.

Doporučujeme vám, aby vaše důvěrné informace výhru, dokud nebude vaše tvrzení bylo zpracováno a peníze zaplacené do vlastnictví, protože to je součástí naší bezpečnostní poradenství

Pošlete své referenční číslo, číslo šarže a šťastné číslo Netpoint nárok na e-mailovou adresu agenta začít prohlašovat své peníze:

Email : microclaimsdesk@aol.co.uk

Email : netpointagentdev@aim.com

Kontaktujte prosím TEL:+34603213942 Dr
Heste David, Anna Rosa vitielo Claudia San-
chez ??? Luis Clement Dolero Sanchez a Lu-
is z Nepoint Reklamace Mezinárodního
centra začít svůj nárok

XX

Mé jméno je Miss Angela Desmond viděl jsem váš profil dnes a stal se zaujatý vás, já také rádi věděli víc, a chci vám poslat e-mail na můj e-mailovou adresu, takže mohu dát jste mi fotku, abyste věděli, které jsem já. Zde je můj e-mailovou adresu) Věřím, že můžeme přejít od tady!

Čekám na váš mail na moji e-mailovou adresu výše.

(Vzpomeňte si na dálku nebo barva nezáleží ale láska věcech hodně v životě)

[illegible]

Generální stávka začne! Poslat nejvíce lidí dál stokrát víc, a možná i změnit osud tohoto národa. Vážení přátelé, někteří z vás mi to vtipné, některé jsou uraženi, ale je to podnikatelské riziko. Dostal jsem mail s krátkou řeč, která nelze než souhlasit. Pro naše arogantní kašel, nejvyšší na náš hlas, jsme chytit vlasy a se plavat v řece Vltavě. Na trase jsou nejvíce populární v defenestraci. Nicméně, non-násilí ale vyžaduje trvalým způsobem. Generální stávka je způsob, jak všechny tyto Kalousek, Topolánek, Gross, Paroubek, Dienstbier, Schwarzenberg, Vondra a Havel, Klaus, Kellner a Bakala, a stovky dalších, včetně místní guvernéra hodil z pozice politiky a obchodu. Box a prodávat státní majetek sebe a své vrstevníky a zničili naše farmy, a čerpají si v lůně EUSSR. Horší než RVHP asociace! Jakmile je bohatý stát, je nyní v dlužích, naše roboty jako občané za Marie Terezie, za mrzký zisk, a váš příjem mi-

podepsal do VB Evropské unie. VB do Evropské unie je v rozporu s Ústavou – a tedy za neplatnou. EU musí vstát – ale na zcela odlišných principech – není kapitalistický rozhodnutí, Baroš, vítr Rumpuy apod. Dnes je pohyb. Má tisíce členů – na jejich právníci, soudci, policie, armáda a většina národa. Mel je. . . Vlády v Británii, bít ještě těžší & hrůzu a najít způsob, jak zastavit povstání. Ale není cesty zpět. Buď svobody a otroctví. To děláme dobře – to je, pokud vezmeme v úvahu národů hrdý Slovan. Jsme hrdí na to slovanské nebo Germaine otroky, Franks a Rockefellerové. Lidice? Naše prasata Blunt – pojdme jim ukázat naši sílu, je vystávkujeme.

Možná měl pravdu, možná ne velmi dobrý, možná prostotvará, máme na mysli, možná dokonce vůbec dobré, ale neznámená "hloupi" jako kulturní jeden, jako rankunye se zavřenýma očima, drží týdenní nepřátelské A2 Karel Kouba slovo, ale rozhodně nebyl koncipován. Alespoň někteří čtenáři nerozuměli vůbec, zejména ty, trio bývalých Ortenovo ceny za literaturu, Typlt již bylo zmíněno, stejně jako básník Jonáš Hájek a Martin Langer. To je svaté rouhavý, nebo zda trio se modlit k oblečen. Oblečení morálně úkol nenávisť a nic konkrétního, a chápu, nechápajícím nechtějících enkiziteur moderní - a break Tvar č. 1 ve společné protest, jako mladý muž na spisovatele využít všech ka-

Kdo měl vykopanou díru, pokles sám.

Liszt a Wagner...

eto

hy

j
e!

v Piešťanech

*Znám
jednu
dívku...*

2.

...a dukáty

- dostane
od táty?

3.

Cosimo!

Pavel Herot Slunce

Šel jsem v neděli ráno na autobus Znojmo–Praha. Jeden kilometr. Po pěti stovkách metrů, tím asi tisíci mých krocích, jsem malý a nemám metrový krok a k tomu nejraději zkracuji délku, abych si užil pomalého prožitku chůze. To je dneska raritka, takto chodit, vždyť všichni spěchají. S mobilem u hlavy. Po těch mých tisíci krocích, blbě se mi ůká, mám tři dlouhé nehty, těmi polštářky

na prstech je to přemilejší, a ještě ty nehty cvakají. Cvakají ony a klávesnice. Hučí monitor. Jako v továrnách všech dohromady, když ještě existovaly a chodili tam do nich lidé. Když po pěti stech mých krocích jsem došel na tu křižovatku, abych se dostal do Jihlavy, vyšlo slunce. Já ho na vlastní oči fotil. Pomalu vylézalo a já cvakal. Vlezl jsem do pšeničného pole a zase jsem ho sejmul. Hodinu trvala půlki-

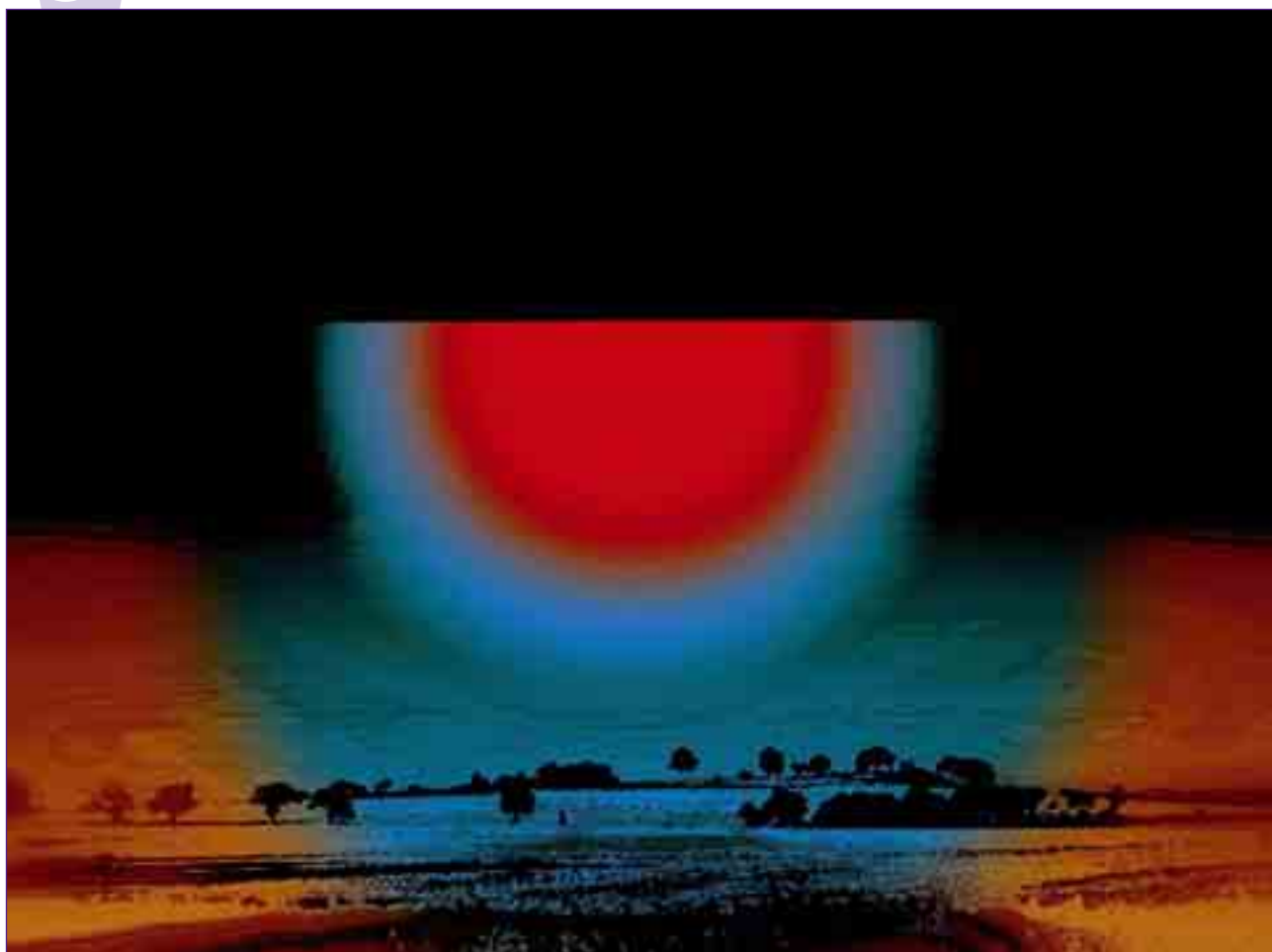

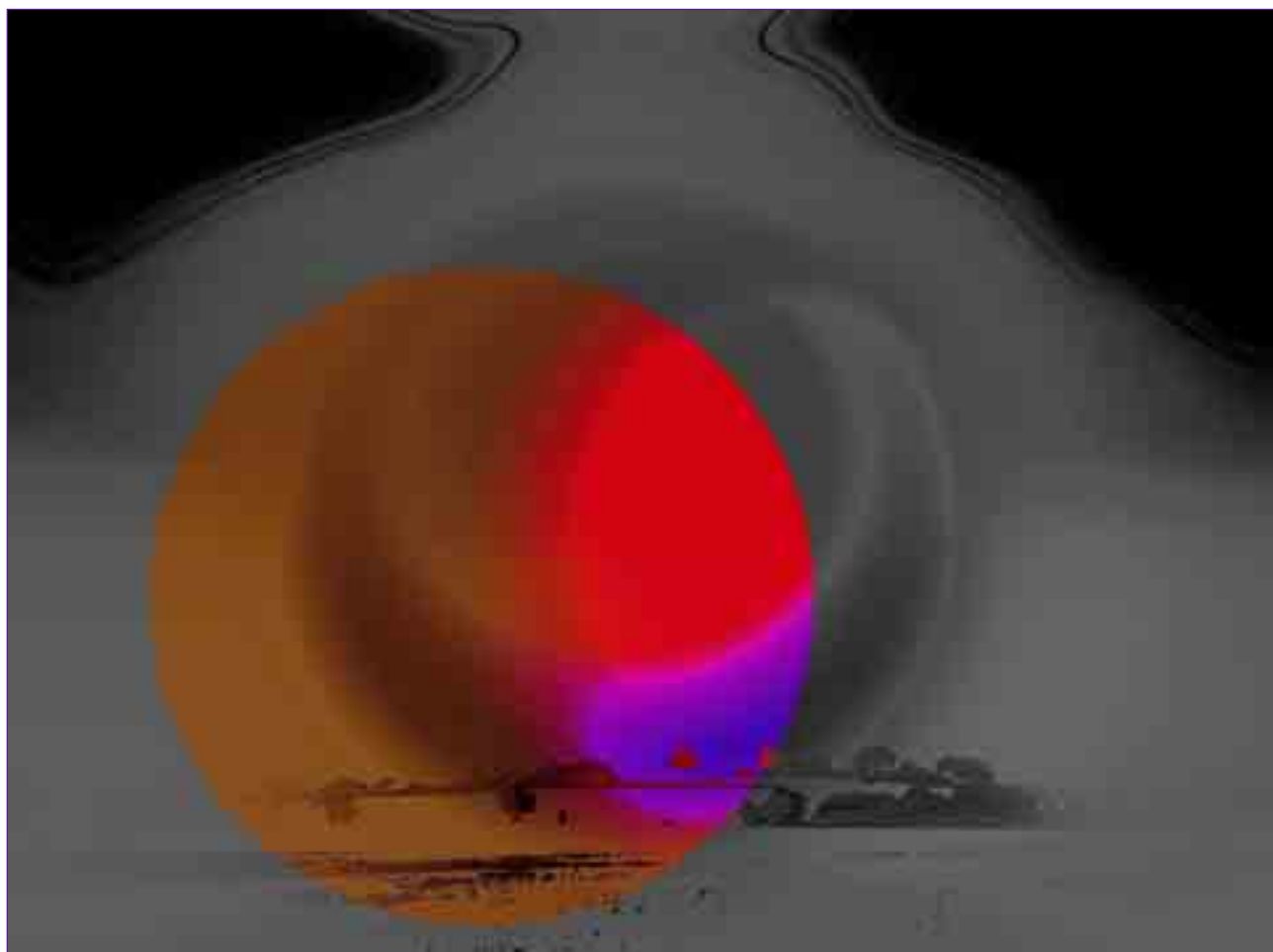
lometrová cesta. Autobus ujel. A slunce se trochu posunulo, ale hlavně vylezlo celé. A zářilo. Miluji fotit proti slunci. Kdejakej blbec si myslí, že fotce uškodí, hovno uškodí. Zabere sice většinu obrázku, ale mám radost, že existuje. Uprostřed fotovýjevu se vytvoří kulatý střed a potom následují různé paprsky a až nakonec po stranách to ostatní, třeba krajina, coby fádňní doplněk. Dejte sluníčko do grafického programu a ono vám ukáže, odkud že pochází. Po těch

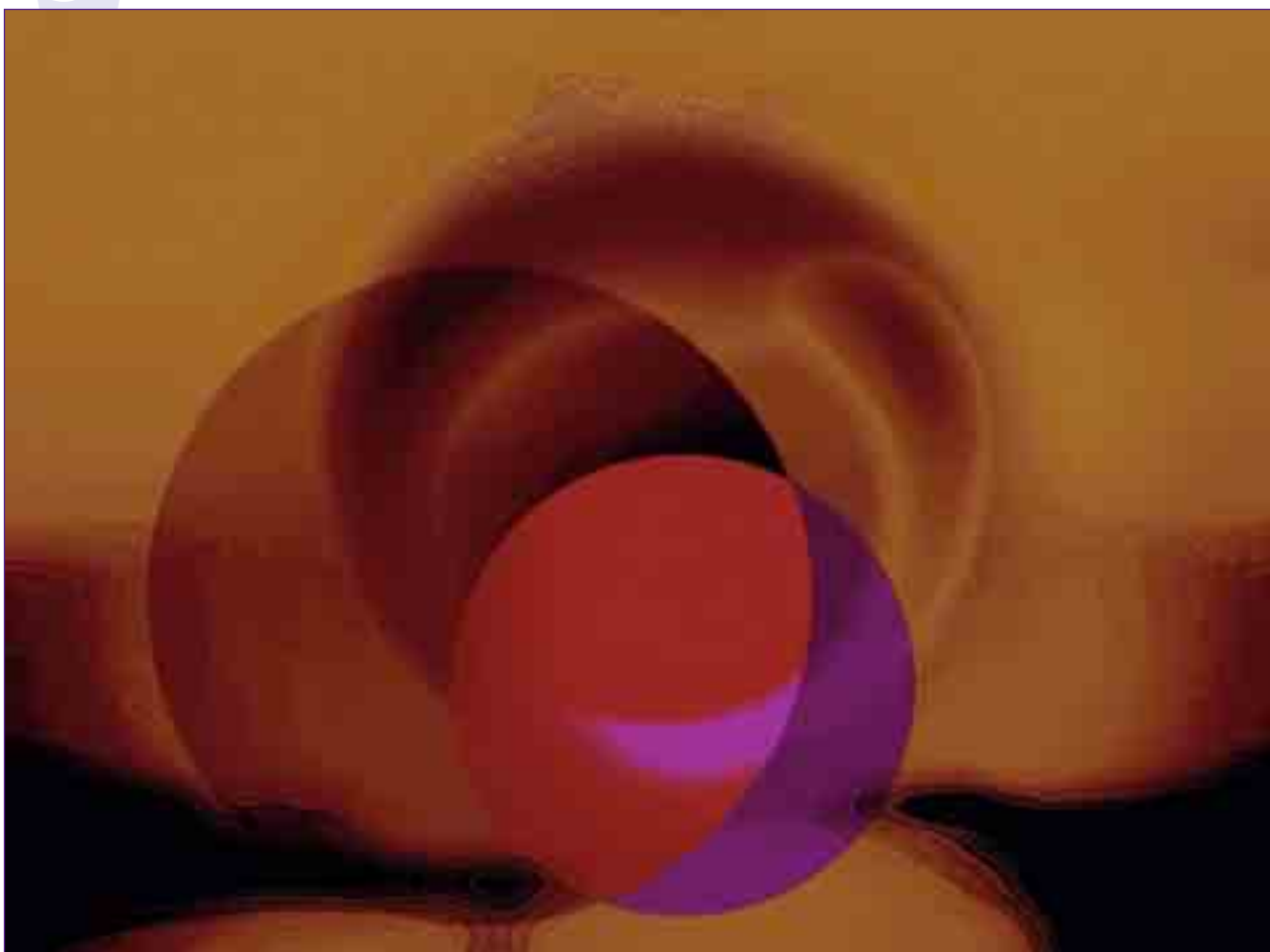
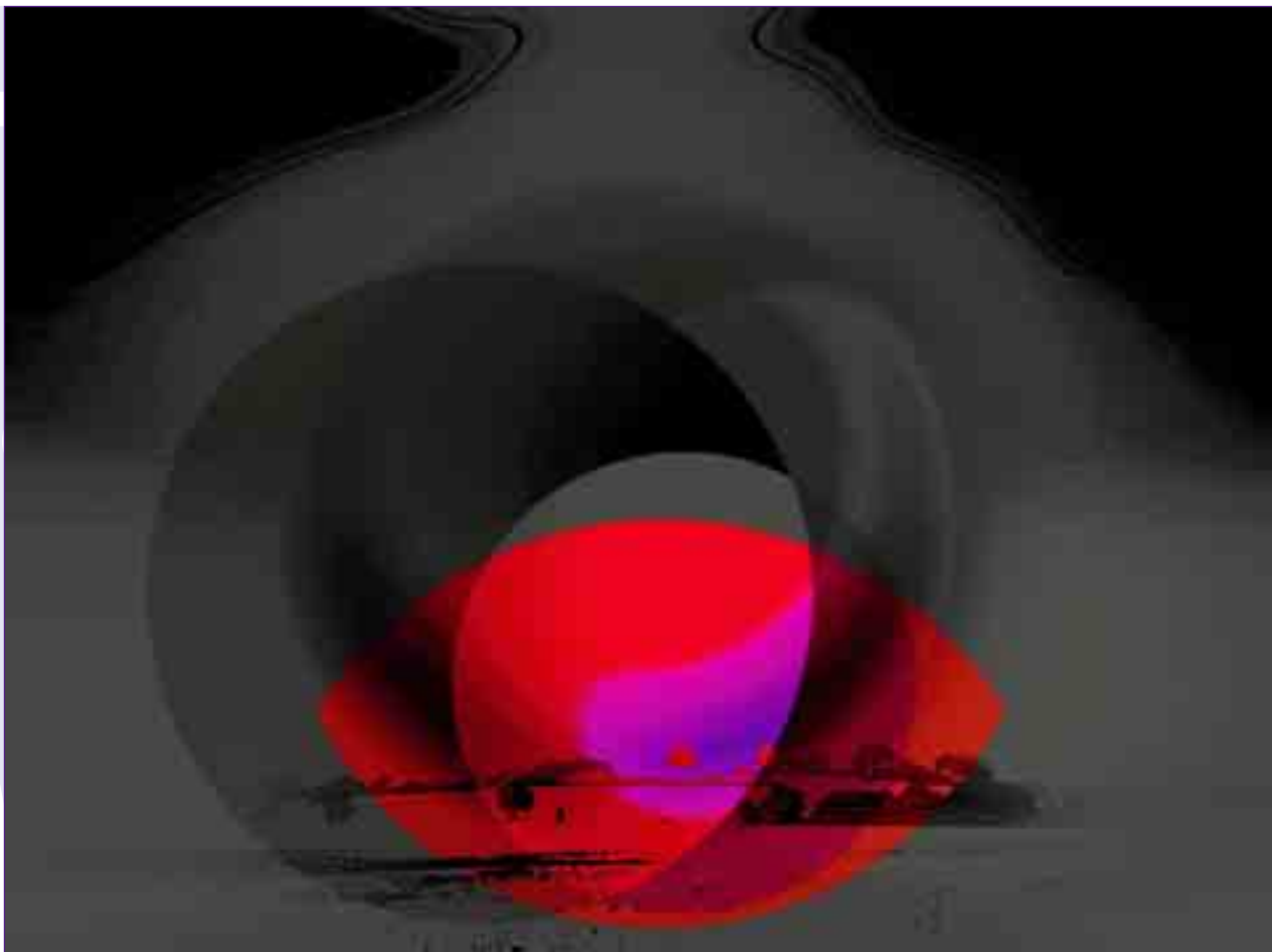
úpravách se dostanete do kosmických prostor. Někdy slunce tak září, že abych se zorientoval, беру si svářečské brýle. Mám komfortní, ze zámoří. Někdy je i nosím a všichni se diví, že netápu a vidím je. To není jak ty staré, ty mám nalezené, ale už ztracené někde v tom svém chaotickém seskupení krámů. Tímto tedy už pro mě neexistují. Žijí, ale kdo ví kde? Ty staré ve vedlejší vesnici dali jednomu, když dělal řidičský průkaz na kolo. Postavili ho na kopec.

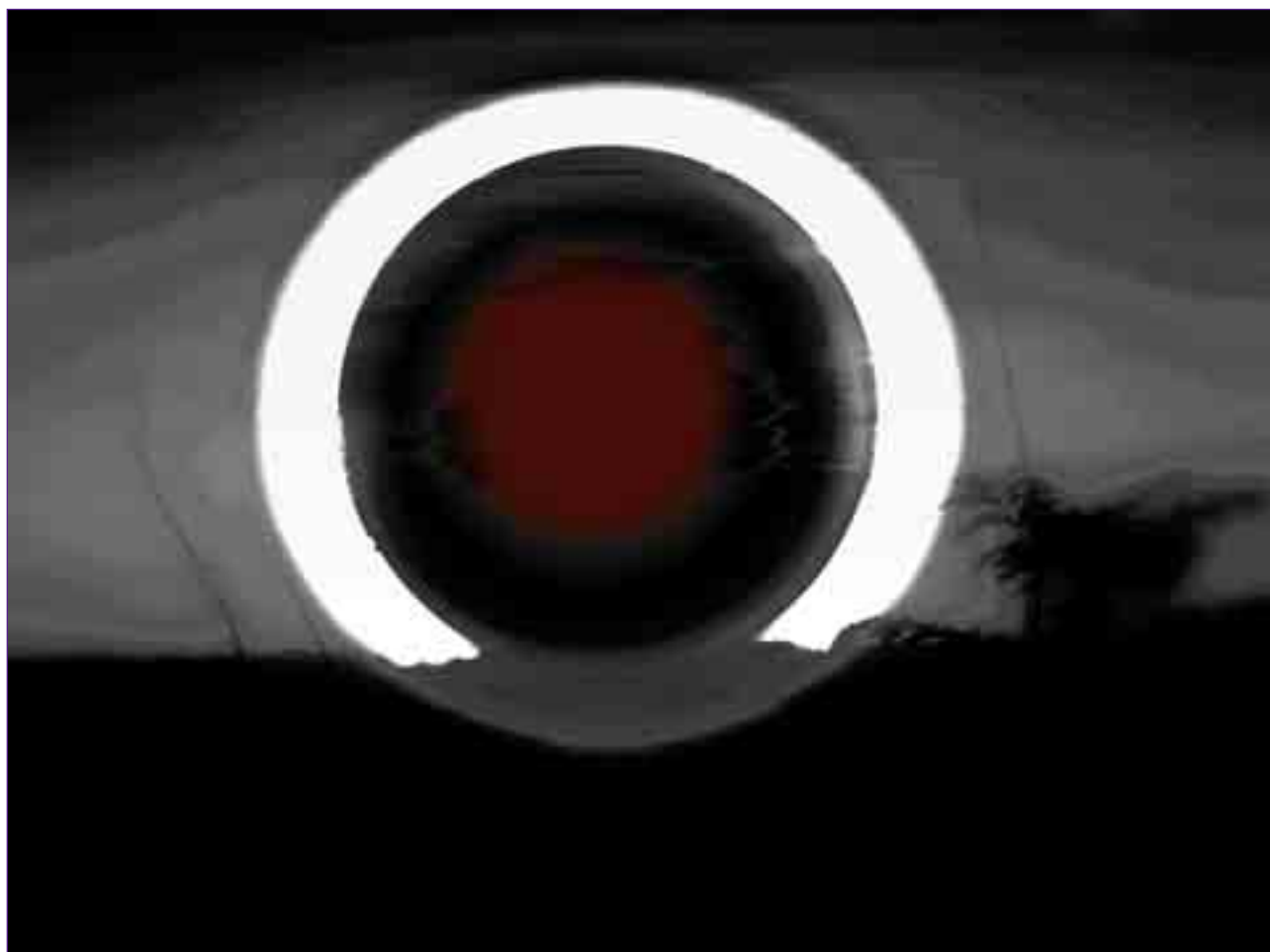
Přivedli kolo tehdy sovětské výroby, na kterém se nadřeli kolovníci. Onoho člověka vysadili na to kolo, dali mu svářečské brýle, roztláčili ho, aby nastartoval a on už jenom šlapal. Srazil nějakou starou bábu, co šla z nákupu, ale přežila. On dostal oprávnění, že obstál a je způsobilý k řízení. V takových brýlích nebylo vidět nic, jenom černou barvu, natož slunce, to by muselo zářit jako někde v Guatemale. Jo, fotit slunce, to je dar od mozkových sirén.

7
et
h
j
e

Teto
hy
j!

Horoskop

Beran 21. 3.–20. 4.

Vhodný čas na vážnější životní rozhodnutí. Problémy se dnes stabilizují. V nejbližší době neubude snadné zachovat rovnováhu mezi osobním životem a zaměstnáním.

Lidé: Do života se vám připlete znamení Vah.

Peníze: Vaše štědrost nezůstává bez odměny, a proto je nepravděpodobné, že byste se ocitli v beznadějně finanční situaci.

Erotika: Na projevený zájem reagujete příliš zdrženlivě. Pozor na pozdní lítost!

Horoskop na večer: Předvedte svému partnerovi pěkný striptýz. Uvidíte, jak to ocení.

Poslední

Býk 21. 4.–20. 5.

Šíříte kolem sebe příjemnou atmosféru. Zajížděte si do společnosti, čeká vás nový vztah. Jste již příliš dlouho protivní a bez nálady, dopřejte si odpočinek.

Lidé: Vyhledejte znamení Lva.

Peníze: Přispějte na potřebné. I vy takovou pomoc můžete jednou potřebovat.

Erotika: Vaše obrazotvornost vám oběma zpřijemňuje život.

Horoskop na večer: Také tento večer se na vás vaši kamarádi vykašlou.

Blíženci 21. 5.–21. 6.

V těchto dnech můžete spokojeně odpočívat. Vášnivě milujete a toužíte po dobrodružství. Očekávejte problémy se státní mocí.

Lidé: Pozor si dejte na znamení Býka.

Peníze: Tvrdou prací a uvážlivým hospodařením jste již dosáhli značných úspor.

Erotika: Vaše odhodlání vám pomůže překonat veškeré překážky.

Horoskop na večer: Projedte se autem. Noční výlet může změnit váš život... a nepomenejte brát stopaře.

Rak 22. 6.–22. 7.

Pokoušíte se rozdávat rady a napravovat chyby druhých. Nechte raději věcem volný průběh. Nebuďte zbrklí, mohlo by to ohrozit váš postup v práci. Peníze leží na zemi, stačí se pro ně sehnout.

Lidé: Pomůže vám znamení Panny.

Peníze: Vaše pojistka nepokrývá možná rizika.

Erotika: Nemyslete jen na to jedno. Jsou na světě i jiné příjemné věci.

Horoskop na večer: Než odejdete večer z bytu, zkontrolujte, zda jste vypnuli sporák i žehličku.

Lev 23. 7.–23. 8.

Máte dojem, že jste sami a že vám nikdo nerozumí. Jste schopní i hory přenášet. Nezřídka obtěžujete druhé zbytečnými otázkami.

Lidé: Do života se vám připlete znamení Lva.

Peníze: Změny devizových kurzů příznivě ovlivní vaše finance.

Erotika: Víte, co má váš protějšek nejraději? Dejte mu to, ať pozná míru vaší lásky.

Horoskop na večer: Dejte si dobrý pozor, co dnes večer slíbíte. A raději si nechte čas na odpověď na ráno.

Panna 24. 8.–23. 9.

Neustupujte před problémy, nevyhýbejte se debatám, jinak se nevyvarujete zbytečných rozepří. Neváhejte už konečně a pusťte se do plnění svých snů. Jste vyrovnaní a odpočinutí.

Lidé: Pomůže vám znamení Berana.

Peníze: Úroky z vašich vkladů nejsou optimální. Změňte to!

Erotika: Nemyslete na něj.

Horoskop na večer: V domácích pracích záležitostech se může situace dnes večer změnit.

Váhy 24. 9.–23. 10.

Poddáváte se svým náladám, někdy jednáte i sobecky. Pokuste se usilovat o větší rovnováhu. Strach z neúspěchu vám sváže obě ruce. Zlepší se vaše postavení a finanční situace.

Lidé: Vyhledejte znamení Býka.

Peníze: Nelitujte vysokého výdaje, vše se časem navrátí.

Erotika: Jednou týdně, a ještě bídne. Není to právě váš případ?

Horoskop na večer: Věnujte dnešní večer svému zevnějšku. Zítra se vám to bude hodit.

strana

Štír

24. 10. – 22. 11.

Rozšířte si okruh svých známých. Pokračují pro vás příznivé dny. Neúspěch vám neublíží, ale určitě posílí do dalšího boje.

Lidé: Pomůže vám znamení Vodnáře.

Peníze: Vaší práci se dostane výrazného finančního ohodnocení.

Erotika: Co můžete udělat dnes, neodkládejte na zítřek.

Horoskop na večer: Dnes večer se opijete. No tak prima....

Střelec

23. 11. – 21. 12.

Tento týden nic neunáhlete, vše má svůj čas. Je vhodná doba na změny. Dnes určitě nepřemýšlejte o změně zaměstnání.

Lidé: Oporou vám bude znamení Kozoroha.

Peníze: Přestanete-li kouřit, ušetříte nejen zdraví, ale i dost peněz.

Erotika: K lásce přistupujete jako ke hře. Znáte dobře její pravidla?

Horoskop na večer: Váš partner se vrátí pozdě v noci a jeho upřímnost vám nebude právě příjemná.

Kozoroh

22. 12. – 20. 1.

Dnes je zkrátka den Blbec. Nejdříve přemýšlejte, až pak se číňte! Udělejte vše pro obnovení ztracené důvěry.

Lidé: Svěřte se znamení Ryb.

Peníze: Bude jich ještě méně.

Erotika: Jste příliš citliví a zbytečně se trápíte.

Horoskop na večer: Proč jen musí být dnešní večer opět o ničem?!

Vodnář

21. 1. – 19. 2.

Ujasníte si mnoho věcí. Očekávejte šťastné náhody a překvapení. Jste k sobě přehnaně kritičtí a neúspěch vás nadlouho vyvádí z rovnováhy.

Lidé: Oporou vám bude znamení Berana.

Peníze: Podaří se vám lacino koupit nemovitost.

Erotika: Vnímejte lásku všemi smysly, od toho je máme.

Horoskop na večer: U svého partnera si to dnes večer pěkně rozlijete.

Ryby

20. 2. – 20. 3.

Často si vytváříte názor dříve, než vyslechnete všechna fakta. Jste citliví na kritiku vlastní osoby, sami však kritizujete hlava nehlava. V těchto dnech můžete spokojeně odpočívat.

Lidé: Pozor si dejte na znamení Ryb.

Peníze: Pečení holubi vám nepřiletí do huby.

Erotika: Nechodte spolu na oběd, pomlouvá vás.

Horoskop na večer: Jak si to dnes večer zařídíte, bude záležet jen na vás

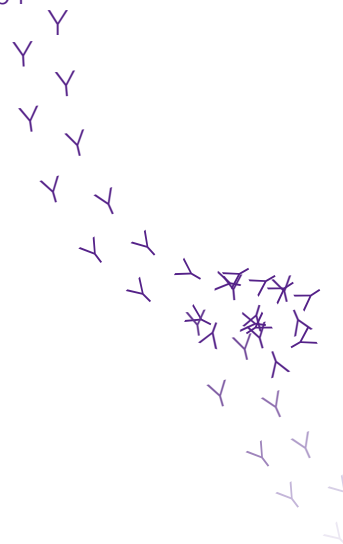
Předpověď počasí

V příštím čísle (vychází 1. května 2012)

rozhodně nenajdete:

podivuhodného tvora
který zde zanechal tyto stopY

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!